

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA PEDAGOGIJU

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

**TREĆI CIKLUS STUDIJA – DOKTORSKI STUDIJ PEDAGOGIJE
*TEORIJE I ISTRAŽIVANJA KREATIVNOG ODGOJA I OBRAZOVANJA***

Tehničke izmjene

Sarajevo, april 2018.

**TREĆI CIKLUS STUDIJA – DOKTORSKI STUDIJ PEDAGOGIJE
*TEORIJE I ISTRAŽIVANJA KREATIVNOG ODGOJA I OBRAZOVANJA***

AUTOR ELABORATA

Prof. dr. Mujo Slatina

KOMISIJA ZA IZRADU ELABORATA

Akademik prof. dr. Adila Pašalić Kreso

Prof. dr. Mujo Slatina

Prof. dr. Hašim Muminović

Prof. dr. Mirjana Mavrak

Asist. Amina Isanović, M.A.

Elaborat pripremljen: januara 2014.

SADRŽAJ

Osnovne informacije o doktorskom studiju	4
UVOD	5
Interdisciplinarnost Programa	6
Mogućnost daljeg razvoja Programa	7
Trajanje studija	7
Uslovi upisa, kriteriji i postupci odabira kandidata	8
Kompetencije koje kandidat stiče završetkom studija	9
Doktorski studij i tržište rada	9
Vijeće doktorskog studija	10
KARAKTERISTIKE STUDIJSKOG PLANA I PROGRAMA	11
Struktura studijskog programa	11
Studijski moduli	12
Obavezni zajednički programske moduli	14
Izborni programske moduli	17
Studijski plan	19
Lista izbornih predmeta	21
NASTAVNI SADRŽAJ PO MODULIMA (SYLLABI)	25

Osnovne informacije o doktorskom studiju

<i>Naučno područje</i>	Društvene/humanističke nauke
<i>Naučno polje</i>	Odgojne nauke
<i>Nauka</i>	Pedagogija
<i>Naziv studijskog programa</i>	Treći ciklus studija – Doktorski studij pedagogije Teorije i istraživanja kreativnog odgoja i obrazovanja
<i>Nositelj studijskog programa</i>	Filozofski fakultet u Sarajevu Adresa: Franje Račkog 1 Web adresa: http://www.ff.unsa.ba/
<i>Izvoditelj studijskog programa</i>	Odsjek za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu
<i>Tip studijskog programa</i>	Naučni/ doktorski
<i>Obim studija izražen u ECTS bodovima</i>	180
<i>Trajanje studijskog programa</i>	Studij traje ukupno 6 semestara
<i>Akademski/stručni naziv koji se stječe završetkom studija</i>	Završetkom studija stiče se akademski stupanj doktora nauka iz područja društvenih/humanističkih nauka, polja Odgojnih nauka i nauke pedagogije. (Dr. sc. pedagogije + Diploma Supplement).
<i>Voditelj doktorskog studija</i>	Prof. dr. Hašim Muminović
<i>Sekretar doktorskog studija</i>	v.asist. Amina Isanović Hadžiomerović, M.A.

UVOD

Inovativnost doktorskog studija iz pedagogije očituje se u više aspekata. Prije svega, on se temelji na sticanju znanja o kreativnom odgoju/obrazovanju kroz proces izvornog istraživanja. Ovaj studij je, više nego većina drugih doktorskih studija u području društvenih nauka, istraživački usmjeren na fenomen kreativnosti. Doktorandi se od prvih studijskih dana usmjeravaju na različite istraživačke aktivnosti čije rezultate će javno prezentirati. Od samog početka studija insistira se na razvoju naučno-istraživačkog pristupa odgojno-obrazovnoj zbilji, pa su tako istraživačke aktivnosti obavezne i čine važan dio ukupnih aktivnosti doktoranda. Na ovaj način će Plan i program ovog doktorskog studija karakterizirati povezanost nomotetičke i idiosinkrazijske koncepcije proučavanja i istraživanja, što je također jedna njegova inovacijska karakteristika. Studijem se također insistira na samom razvitku istraživačke karijere svakog pojedinog doktoranda tako što će sam doktorski studij i razvitak buduće istraživačke karijere doktoranada biti sastavni dio obrazovne politike u Bosni i Hercegovini. Dakako da će doktorski studij kroz istraživačku praksu postepeno afirmirati i razvijati ekspertizu u polju odgojnih nauka.

Doktorski studij omogućit će istraživanje i proučavanje kreativnosti u širokom spektru odgojno-obrazovnog fenomena. To znači da će studij biti interdisciplinarnog karaktera, da će Plan i program studija biti veoma fleksibilan i da će se prilagođavati svakom pojedinom studentu čiji će ishodi studiranja i istraživanja biti definirani izabranim studijskim modulom i karakterom izrađene doktorske disertacije, što će biti navedeno u Diplomi Supplement sa naznakom grane pedagogije u skladu sa Frascati klasifikacijom naučnih polja i oblasti. Na ovaj način omogućit će se jačanje svih područja unutar polja odgojnih znanosti. Plan i program ovog doktorskog studija je nastojanje da se da doprinos raznolikosti doktorskih programa u našem okružju i u Evropi.

U okviru bh. obrazovnog prostora ne postoje ovako koncipirane doktorske studije bez obzira na to što postoje samo neke sličnosti sa dijelovima ovih studija. Zato možemo reći da doktorski studij iz pedagogije pod nazivom *Teorije i istraživanja kreativnog odgoja i obrazovanja* popunjava značajnu sadržajnu prazninu u visokoškolskom sistemu Bosne i Hercegovine. U izradi Plana i programa slijedene su preporuke Bolonjskog seminara

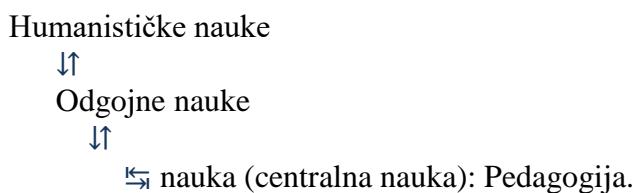
“Doctoral Programmes for the European Knowledge Society”, Salzburg, 3.–5. februara 2005.
U ovom smislu on je uporediv s drugim programima doktorskih studija.

Dosadašnji doktorski studiji temeljili su se na mentorskom vođenju i istraživačkom radu kandidata, ovaj studij je zasnovan na kombinaciji različitih obrazovnih i istraživačkih aktivnosti koje će doktorandima omogućiti uvid u najnovije rezultate naučnih istraživanja u području kreativnog odgoja i obrazovanja.

Najzad, predložena koncepcija doktorskog studijskog programa dozvoljava različite vidove saradnje s nizom institucija, unutar i izvan školskog sistema, s kojima se mogu realizirati različita istraživanja u području kreativnosti i kreativnog odgoja i obrazovanja.

Interdisciplinarnost Programa

U odgojnim naukama načelo interdisciplinarnosti je samo po sebi razumljivo. Odgojne nauke po svom nazivu nužno uključuju ovaj princip. Području humanističkih nauka pripadaju odgojne nauke. **Pedagogija je centralna nauka u polju odgojnih nauka.** Zato smo strukturu doktorskog studija koncipirali po horizontalnom i vertikalnom pristupu:

Uvažavajući ovu logiku, a u saglasju sa naslovom doktorskog studija – *Teorije i istraživanja kreativnog odgoja* – koncipiran je ovaj doktorski studij. Struktura studija odražava interdisciplinarnost odgojnih nauka. Prema tome, doktorski studij pedagogije zasniva se na načelu interdisciplinarnosti, izbornosti i Bolonjskog procesa. Ovaj princip je osiguran kroz opće obavezne zajedničke predmete, izbor modula, izborne kolegije te obavezne i izborne aktivnosti naučno-istraživačkog rada. Na ovaj način je obezbijeđen široki spektar interdisciplinarnog proučavanja odgoja i obrazovanja. Razvijanjem interdisciplinarnosti unutar polja odgojnih nauka nastojalo se uspostaviti ravnotežu između pedagogije kao centralne nauke i drugih nauka unutar ovog polja (profilacija studija na osnovu ponuđenih modula). Ovom interdisciplinarnošću želi se prevazilaziti nijema, ukočena multidisciplinarnost. Ovim se omogućava i horizontalna pokretljivost doktoranda jer je moguće povezivanje više srodnih naučnih disciplina. S druge strane, ovako koncipiran studij

otvoren je za buduće organizacijske i programske dopune, izmjene i nove koncepte studija. Ovo je važna karakteristika studijskog programa.

Mogućnost daljeg razvoja Programa

Ovaj program ne samo da omogućava uspostavu partnerskih odnosa između više institucija nego zahtijeva partnerstvo s profesionalnim i stručnim organizacijama na polju odgojnih nauka. Saradnja sa različitim stručnjacima u polju ovih nauka bit će, dakle, na fonu kreativnosti. S druge strane, program je usmjeren na prisnije povezvanje nastavnog i naučno-istraživačkog rada doktoranda, tj. usmjeren je na *korisno znanje*. Polovina programskih sadržaja usmjerena je na istraživanje. Doktorandi će kroz naučno-istraživački rad osvajati 50% ECTS bodova. Izbornim modulima doktorskog studija omogućeno je prijavljivanje manjih ali dubljih naučno-istraživačkih projekata od interesa za nastavne predmete koji dolaze iz različitih naučnih grupacija. Dakako da se ovim studijskim programom daju mogućnosti za stvaranje i pokretanje programa cjeloživotnog učenja i obrazovanja. Na ovaj način davat će se impuls za objavljivanje značajnih rezultata naučnog istraživanja i otvarati mogućnosti za pojavu novih publikacija i časopisa u okviru odgojnih nauka. Studijski program također daje mogućnosti za organiziranje različitih skupova (seminara, okruglih stolova, tribina i sl.) za potrebe školskog sistema u Bosni i Hercegovini. Ovaj program podstiče promjene u školskom sistemu Bosne i Hercegovine koje su itekako potrebne. Program ne samo da omogućuje iznova uključivanje u njegovo kreiranje nego traži da se razvija i usavršava u procesu praćenja njegove uporedivosti s programima u međunarodnim okvirima.

Trajanje studija

Doktorski studij traje tri godine, odnosno šest semestara. U prve dvije godine, tj. u toku prva četiri semestra održava se nastava koju prate određene naučno istraživačke aktivnosti, a u trećoj godini, tj. tokom petog i šestog semestra isključivo se odvija naučno-istraživački rad (izrada doktorskog rada i druge naučne aktivnosti koje prate izradu doktorata; naučni članci i ostali naučni radovi kao i sudjelovanje na naučnim domaćim i međunarodnim konferencijama, seminarima, kongresima i sl.).

Doktorski studij „*Teorije i istraživanja kreativnog odgoja i obrazovanja*“ i način njegove realizacije temelji se na istraživačkom usmjerenu (50% studijskog vremena), tj. doktorand će

ostvariti zavidno teorijsko i istraživačko saznanje iz područja kreativnog odgoja i obrazovanja te će biti osposobljen za izvođenje kvalitetnog samostalnog istraživanja ne samo u ovoj domeni pedagoškog rada. Druga organizacijska karakteristika studija je njegova organizacija prema mentorskom sistemu i prilagođavanju svakom doktorandu. S druge strane, cijenimo da je moguće da doktorandi ostvare međunarodno vrednovanje svoga istraživačkog rada.

Uslovi upisa, kriteriji i postupci odabira kandidata

Na doktorski studij pedagogije mogu se upisati polaznici koji su završili:

- a) diplomske/master studije iz pedagogije, pedagogije i psihologije i antropologije
- b) diplomske/master studije iz područja primarnog obrazovanja, ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
- c) diplomske/master studije iz srodnih polja iz područja društvenih/humanističkih nauka: odgojne znanosti, psihologija, sociologija, informacijske i komunikacijske znanosti i edukacijsko-rehabilitacijske znanosti
- d) diplomske/master studije nastavničkih usmjerenja
- e) magistarske studije (magistri nauka po starom sistemu) iz prethodno navedenih tačaka
- f) masteri iz drugih oblasti, pod uslovom da zadovolje uslove i kriterije upisa

Dodatni uvjeti za upis na doktorski studij pedagogije su:

- prosjek ocjena ostvaren na diplomskom/master studiju – minimalno 8,00
- također svi magistri nauka moraju imati minimalni prosjek ocjena sa osnovnog četvorogodišnjeg studija 8,00
- poznavanje engleskog i drugog svjetskog jezika (njemački, francuski, talijanski) na nivou B2

Pod jednakim uvjetima prednost u rangiranju imat će kandidati s obzirom na:

- objavljene znanstvene ili stručne radove iz polja pedagogije ili drugih obrazovnih područja
- radno iskustvo na naučno-istraživačkom projektu iz polja pedagogije ili drugih obrazovnih područja uz potvrdu voditelja projekta.

Kandidati prilikom prijave na konkurs moraju naznačiti za koji se izborni modul opredjeljuju. Naknadna promjena izbornog modula je moguća ukoliko kandidat ima sve pretpostavke za ovu promjenu. O tome odlučuje Vijeće doktorskog studija.

Kompetencije koje kandidat stiče završetkom studija

Poslije završenih doktorskih studija kandidati stiču slijedeće kompetencije:

- dublje teorijsko poznavanje kreativnog odgoja i obrazovanja te njegovu povezanost s drugim naučnim područjima i poljima
- sposobnost primjene najsavremenijeg teorijskog znanja o kreativnom odgoju i obrazovanju
- moći će napisati kritički osvrt na pedagoško djelo i prosuditi njegove vrijednosti
- moći će da samostalno identificiraju problem istraživanja, da ga formuliraju i definiraju, da izrade idejni projekat, da planiraju i realiziraju istraživanje koristeći odgovarajuće kvantitativne i kvalitativne metode i postupke
- sposobnost rada u istraživačkim timovima
- sposobnost da prezentiraju rezultate svojih naučnih istraživanja na nacionalnim i međunarodnim naučnim skupovima i u naučnoj periodici
- moći će koristi rezultate vlastitih istraživanja za unapređivanje odgojno-obrazovne prakse
- moći će ponuditi modularna rješenja kreativnog odgoja i obrazovanja za izradu odgovarajućeg kurikuluma
- sposobnost da napišu izvorni istraživački rad
- moći će izraditi različite mjerne instrumente za pedagoška istraživanja
- moći će da primjenjuju različite epistemološko-metodološke pristupe i kritički preispituju njihove prednosti i ograničenja u istraživanju odgoja i obrazovanja
- moći će da sagledavaju i razumiju probleme odgoja i obrazovanja u društvenom, kulturnom i institucionalnom kontekstu.

Ove kompetencije omogućit će doktorandima da stručno i kreativno izvršavaju radne zadatke na različitim radnim mjestima odgoja i obrazovanju, ali i izvan ove djelatnosti.

Doktorski studij i tržište rada

Doktorski studij upravo zato što nudi različite studijske profilacije trebalo bi da omogući veću zapošljivost ovih stručnjaka u različitim društvenim područjima – prosvjeti, kulturi, nauci, medijima, politici, zdravstvu, novinarstvu, i drugdje. Ovi stručnjaci trebalo bi da imaju pristup širokom tržištu rada (državne i privatne škole, stručno-razvojne službe u svim podsistema odgoja i obrazovanja, centri za obrazovanje, kadrovske službe, agencije za specijalističke oblike obrazovanja, učenički i starački domovi, penološke i andragoške ustanove, ustanove za

odgoj i obrazovanje u slobodnom vremenu, centri za kulturu, muzeji, pozorište lutaka, različiti mediji, upravljačkih mesta u prosvjetnim ustanovama itd.).

Vijeće doktorskog studija

Prema članu 9. ***Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu*** Vijeće doktorskog studija upravlja trećim ciklusom studija (u daljem: tekstu Vijeće studija).

Nastavno-naučno vijeće Filozofskog fakulteta imenuje Vijeće studija. Vijeće studija sačinjavaju svi nosioci nastavnog i istraživačkog procesa na trećem ciklusu studija, uključujući prodekana za nastavu/naučnoistraživački/umjetničko-istraživački rad organizacione jedinice koja organizuje studij. Predsjednik Vijeća studija je ujedno i rukovodilac Vijeća. Predsjednika Vijeća studija, na prijedlog Vijeća organizacione jedinice, imenuje dekan organizacione jedinice iz reda nastavnika u zvanju redovnog profesora.

Predsjednik Vijeća doktorskog studija: prof. dr. Hašim Muminović

Članovi Vijeća:

Akademik prof. dr. Adila Pašalić Kreso

Prof. dr. Mladen Bevanda

Prof. dr. Hašim Muminović

Prof. dr. Mirjana Mavrak

Prof. ddr. Lidija Pehar

Prof. dr. Snježana Šušnjara

Prof. dr. Amir Pušina

Prof. dr. Lejla Kafedžić

Doc. dr. Lejla Hodžić

Doc. dr. Dženeta Camović

Doc. dr. Emina Dedić Bukvić

Prof. dr. Milan Matijević

Prof. dr. Sibela Zvizdić

Prodekan Filozofskog fakulteta u Sarajevu

Prof. dr. Salih Fočo

Doc. dr. Selma Đuliman

Doc. dr. Lejla Hajdarpašić

Voditelji modula:

Prof. ddr. Lidija Pehar

Akademik prof. dr. Adila Pašalić Kreso

Prof. dr. Mladen Bevanda i prof. dr. Snježana Šušnjara

Prof. dr. Hašim Muminović

Prof. dr. Mirjana Mavrak

Prof. ddr. Lidija Pehar i prof. dr. Amir Pušina

KARAKTERISTIKE STUDIJSKOG PLANA I PROGRAMA

Struktura studijskog programa

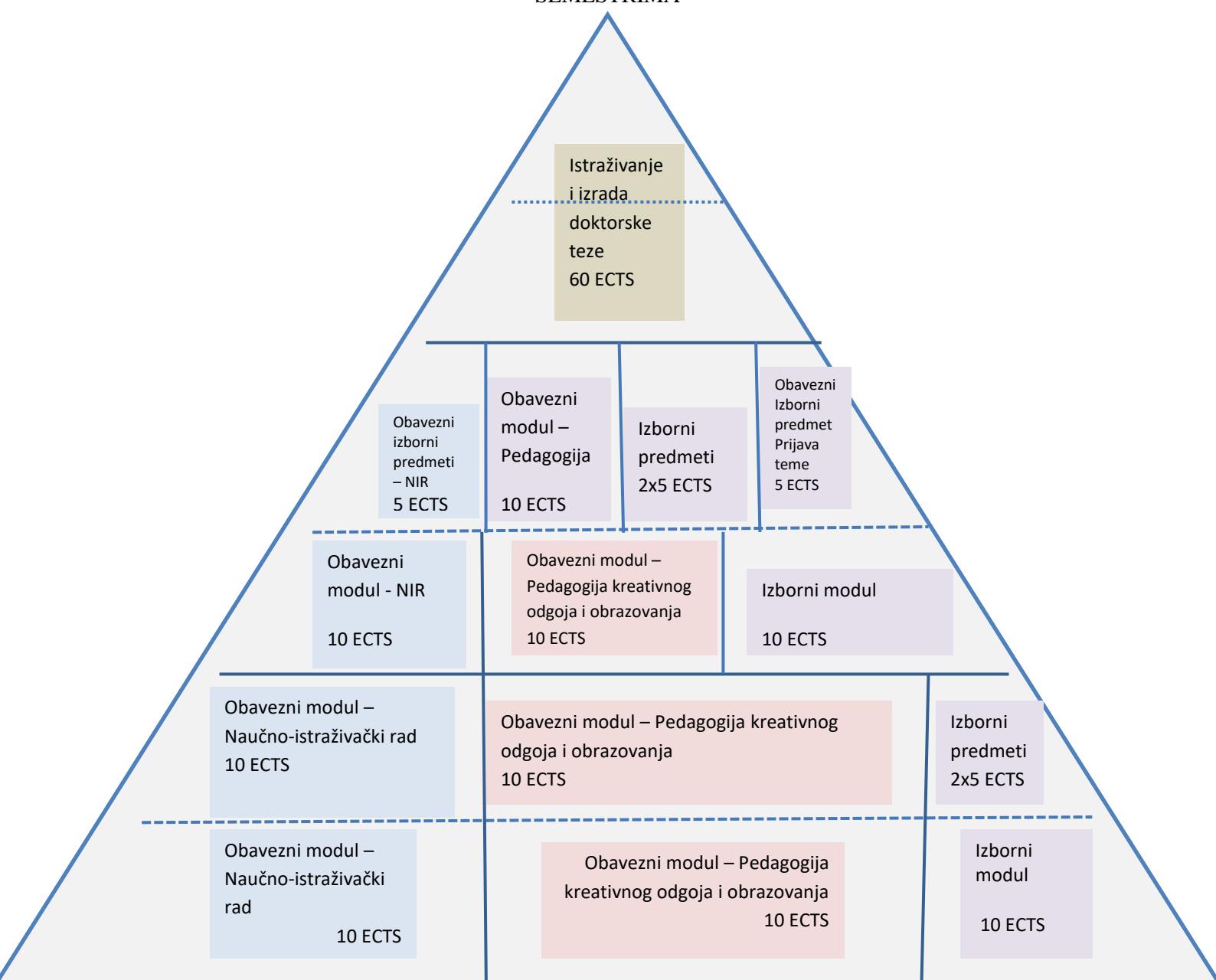
Temeljnu strukturu doktorskog studija pedagogije čine četiri dijela, i to:

- 1) *zajednički obavezni programski modul*
- 2) *naučno-istraživački rad I i II*
- 3) *izborni programski moduli* (sa obaveznim i izbornim modularnim predmetima studija)
- 4) *izrada doktorskog rada*

Opća struktura doktorskog studija izražena u ECTS bodovima izgleda ovako:

Struktura ECTS bodova doktorskog studija		ECTS
1.	Obavezni zajednički programski modul	40
2.	Izborni programski moduli (sa obaveznim i izbornim modularnim predmetima)	40
3.	Naučno-istraživački rad (obavezne i izborne naučne i nastavne aktivnosti)	40
4.	Izrada doktorskog rada	60
Ukupno		180

PIRAMIDA DISTRIBUCIJE MODULA I STUDIJSKIH PREDMETA PO GODINAMA I SEMESTRIMA

Studijski moduli

Doktorski studij pedagogije „Teorije i istraživanja kreativnog odgoja i obrazovanja“ odražava aktuelna pitanja, probleme i potrebe savremenog odgoja i obrazovanja jer se njime tretira *kreativnost* kao zahtjev 21. stoljeća. U vezi s tim, predložene su tematske studijske oblasti utemeljene na savremenoj literaturi, rezultatima najnovijih istraživanja u svijetu, ali i usklađene sa aktuelnim problemima obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Bosansko-hercegovački sistem(i) obrazovanja sa svojim poteškoćama, dilemama i slabostima izazovi su

za izgradnju nove „filozofije“ obrazovanja u cilju bržeg transformisanja sistema i većeg usklađivanja sa potrebama i mogućnostima svakog djeteta.

Doktorski studij pedagogije na Filozofskom fakultetu u Sarajevu isprogramiran je po modulima i odbrana disertacije iz područja određenog (izabranog) modula omogućuje, kako smo već istakli, odgovarajuću profilaciju doktoranda. Ovom profilacijom žele se dobiti odgovarajući resursi znanja, tj. budući stručnjaci koji će moći uspješno sudjelovati u savremenim kretanjima pedagogijske nauke. To su **moduli** koji nude različite profilacije doktora nauka koje su potrebne tržištu rada. Studijski program čini **šest programskih modula** (dva obavezna i četiri izborna). Moduli i kolegiji koji ih prate dovoljno su raznovrsni da mogu udovoljiti različitim interesovanjima kandidata koji će se upisati na studije. Njihovi nazivi i teme doktorskih disertacija jasno će određivati profil diploma koje će kandidati nakon odbranjenog doktorata sticati.

Predmeti su ponuđeni u prvoj i drugoj godini studija. Oni su su dvostruko tematizirani s mogućnošću da se dalje tematiziraju (npr. Kreativnost u okviru teorija odgoja: *empirijska nauka o odgoju, kritička nauka o odgoju, duhovna, strukturalistička, konstruktivistička, refleksivna pedagogija*).

Nazivi modula su:

1. **Obavezno-zajednički modul:** PEDAGOGIJA KREATIVNOG ODGOJA I OBRAZOVANJA.
2. **Obavezno-zajednički modul:** NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD I I II
3. **Izborni moduli:**
 1. KREATIVNI ODGOJ I OBRAZOVANJE U UČEĆEM DRUŠTVU
 2. KREATIVNI ODGOJ, KULTURA I KIĆ
 3. AKSIOLOGIJSKE OSNOVE KREATIVNOG ODGOJA
 4. RAZVIJANJE I PODSTICANJE KREATIVNOG PONAŠANJA UČENIKA

Pri programskoj razradi modula i kolegija svaki nastavnik može, a prema navedenim kompetencijama i profilaciji doktoranada kreirati i dizajnirati vlastitu temu i literaturu. Mentorskim i komentorskim radom mogu se razvijati modularna istraživanja.

Obavezni zajednički programske moduli

Naziv modula: *PEDAGOGIJA KREATIVNOG ODGOJA I OBRAZOVANJA*

Voditelj modula: Prof. dr. Hašim Muminović

Prvi modul je obavezan za sve kandidate bez obzira koji su izborni modul izabrali iz kojeg će birati temu doktorske disertacije. On obuhvata četiri temeljna obavezujuća studijska predmeta, i to:

1. **Teorije odgoja/obrazovanja i kreativnost** sa dva kolegija:
 - a) Kreativnost u okviru teorija odgoja i
 - b) Teorije kreativnog odgoja/obrazovanja
2. **Teorije škole i kreativni odgoj/obrazovanje** sa dva kolegija:
 - a) Teorije škole i kreativni odgoj
 - b) Kreativnost i alternativne škole
3. **Kurikulum kreativne škole** sa dva kolegija
 - a) Kurikulum kreativne škole
 - b) Kurikulum alternativne škole
4. **Transdisciplinarno obrazovanje** (general education, fundamental education) i **kreativnost**
 - a) Hipertrofirana parcijalizacija znanosti
 - b) Integralna pedagogija i kreativnost

Na **prvoj godini** studija kandidat u okviru obavezno-zajedničkog modula *Pedagogija kreativnog odgoja i obrazovanja* upisuje dva predmeta sa po dva kolegija. Tako student može osvojiti ukupno 20 ECTS (po predmetu 10, odnosno po kolegiju 5 ECTS bodova. Drugu polovinu, 20 ECTS bodova student može osvojiti na drugoj godini (**vidi:** Struktura ECTS bodova doktorskog studija). Prema tome, na prvoj i na drugoj godini potrebno je da student osvoji još 40 ECTS.

Plan ovog modula izgleda ovako:

PLAN OBAVEZNOG ZAJEDNIČKOG PROGRAMSKOG MODULA			
Nastavni predmeti i kolegiji	Semestar	Kotakt sati	ECTS
1. Teorije odgoja/obrazovanja i kreativnost	I	20P+10K	10
a) Kreativnost u okviru teorija odgoja	I	10P+5K	5
b) Teorije kreativnogodgoja/obrazovanja	I	10P+5K	5
2. Teorije škole i kreativni odgoj/obrazovanje	II	20P+10K	10
a) Teorije škole i kreativni odgoj	II	10P+5K	5
a) Kreativnost i alternativne škole	II	10P+5K	5
3. Kurikulum kreativne škole	III	20P+10K	10
a) Kurikulum kreativne škole	III	10P+5K	5
b) Kurikulum alternativne škole	III	10P+5K	5
4. Transdisciplianrno obrazovanje i kreativnost (general education, fundamental education)	IV	20P+10K	10
a) Hipertrofirana parcijalizacija znanosti	IV	10P+5K	5
b) Integralna pedagogija i kreativnost	IV	10P+5K	5
Ukupno		120	40

Naziv modul: NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD I II

Voditelj: Prof. ddr. Lidija Pehar

Naučno-istraživački rad, u svojim različitim nastavnim i istraživačkim aktivnostima, javlja se u sve tri godine studija. U prvoj i drugoj godini studenti će biti upoznati sa paradigmama istraživanja, kvantitativnom i kvalitativnom metodologijom, statistikom za pedagoška istraživanja (SPSS – *Statistical Package for the Social Sciences*, Atlas-ti: *The Qualitative Data Analysis*). U trećoj godini studenti će biti upoznati sa akademskim pisanjem, sudjelovati će u istraživačkim radionicama, izlagat će svoje rezultate istraživanjima na različitim skupovima, sudjelovati u istraživačkim projektima i drugim aktivnostima relevantnim za izradu doktorskog rada.

PLAN NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA I i II		
Naučno istraživački rad I	Semestar	ECTS
Kvantitativna metodologija	I	10
Kvalitativna metodologija	II	10
Statistika za pedagoška istraživanja (SPSS - Statistical Package for the Social Sciences Atlas-ti: ATLAS.ti : The Qualitative Data Analysis)	III	10
Naučno istraživački rad II		
A) Obavezne i izborne (O, I) naučne i vanastavne aktivnosti – ostvarene tokom doktorskog studija/		
Metodološki – izborni*	II-III	2
Istraživačka radionica(u svakom semestru po jedna)-I	II-VI	3
Javno predavanje iz područja teme doktorske disertacije-I	V-VI	2
Izlaganje rezultata istraživanja na domaćem naučnom skupu-O	IV-VI	3
Izlaganje rezultata istraživanja na međunarodnom naučnom skupu-I	IV-VI	2
Objavljen rad u stručnom časopisu ili zborniku-O	III-VI	2
Objavljen rad u referiranom naučnom časopisu-O	III-VI	3
Koautorski radovi (doprinos kandidata mora biti jasno vidljiv)-I	III-VI	1
Objavljen prikaz strane knjige-O	II-VI	2
Istraživač u domaćem projektu-I	II-VI	2
Istraživač u međunarodnom projektu-I	II-VI	3
Druge aktivnosti relevantne za izradu doktorskog rada**		
(Naučno i stručno usavršavanje na drugom fakultetu i dr.		do5
Ukupno		40
B) Izrada doktorskog rada		60
Doktorski seminar (Obrazlaganje teme doktorskog rada i nacrti istraživanja)	II – V	5
Idejni projekat doktorskog rada	III-IV	5
Odbrana Idejnog projekta	IV	5
Javna prezentacija i odbrana preliminranog istraživanja (substrata) doktorskog rada pred Komisijom	V-VI	5
Javna odbrana doktorskog rada pred Komisijom	VI	40

Nakon što je položio predmete iz III i IV semestra i ostvario 40 ECTS bodova student na kraju IV semestra u dogovoru s mentorom radi na idejnom projektu istraživanja. Idejni projekat predstavlja detaljni program istraživanja. Do kraja IV semestra doktorand uz saglasnost mentora, nacrt istraživanja doktorskog rada upućuje na usvajanje Vijeću doktorskog studija i NNV-u Fakulteta. Također doktorandi imaju studijsku obavezu objaviti samostalno dva (2) naučna članka od kojih jedan (1) u referiranom znanstvenom časopisu, a drugi u časopisu, zborniku ili znanstvenoj knjizi iz područja pedagogije u BiH, sudjelovati aktivno na jednom domaćem ili međunarodnom naučnom skupu iz šireg područja pedagogije (što treba biti vidljivo u programu skupa), te objaviti jedan (1) prikaz strane knjige iz šireg područja pedagogije (objavljenje u posljednje dvije godine).

Tokom treće godine student, u skladu sa idejnim projektom, radi na istraživanju. Pilot istraživanje (supstrat disertacije) se prezentira na doktorskom seminaru kojeg vodi voditelj studija/modula, mentor i jedan profesor tog područja s drugog fakulteta. Student izlaže sadržaj pilot istraživanja i odgovara na pitanja voditelja i drugih sudionika doktorskog seminara/konferencije.

Izborni programske module

Drugi strukturalni programski dio doktorskog studija čine četiri *izborna modula*. Svaki izborni modul sadrži odgovarajuće obavezne i izborne predmete. Ovavezni predmeti u izabranim modulima su važna pretpostavka naučnog istraživanja i izrade doktorskih disertacija.

Izbor modula određuje koje će obavezne predmete studenti imati i s koje liste će moći birati izborne predmete. Student može izabrati neki od ponuđenih modula i kolegija i samostalno kreirati usmjerenje koje najbolje odgovara njegovom istraživačkom interesovanju koje je, prije svega, usmjereno izradi doktorske disertacije. Studenti se mogu opredijeliti za jedan od četiri ponuđena modula. Nakon izbora modul postaje obavezan.

Modul: KREATIVNI ODGOJ I OBRAZOVANJE U UČEĆEM DRUŠTVU

Voditelj: Prof. dr. Mirjana Mavrak

PLAN MODULA KREATIVNI ODGOJ I OBRAZOVANJE U UČEĆEM DRUŠTVU				
Nastavni predmeti i kolegiji	Semestar	Status	Kotakt sati	ECTS
1. Kreativnost u učećem društvu	I	O	20P+10K	10
a) Nauka o odgoju u visokotehnološkoj proizvodnji društva i kreativnost	I	O	10P+5K	5
b) Postmoderne paradigme odgoja i obrazovanja i kreativnost	I	O	10P+5K	5
2. I izborni predmet	II	I	10P+5K	5
3. II izborni predmet	II	I	10P+5K	5
4. Kreativnost u cijeloživotnoj edukaciji nastavnika	III	O	20P+10K	10
a) Karakteristike kreativne ličnosti	III	O	10P+5K	5
b) Perspektive razvoja kreativnih nastavnika	III	O	10P+5K	5
5. I izborni predmet	IV	I	10P+5K	5
6. II izborni predmet	IV	I	10P+5K	5
Ukupno			120	40

Modul: KREATIVNI ODGOJ, KULTURA I KIČ

Voditelji: prof. dr. Mladen Bevanda i prof. dr. Snježana Šušnjara

PLAN MODULA KREATIVNI ODGOJ, KULTURA I KIČ				
Nastavni predmeti i kolegiji	Semestar	Status	Kotakt sati	ECTS
1. Kultura i kreativni odgoj	I	O	20P+10K	10
a) <i>Kulturne i povijesne karakteristike kreativnosti</i>	I	O	10P+5K	5
b) <i>Učenje kulture i kreativni odgoj</i>	I	O	10P+5K	5
2. I izborni predmet	II	I	10P+5K	5
3. II izborni predmet	II	I	10P+5K	5
4. Kič i kreativni odgoj	III	O	20P+10K	10
a) <i>Karakteristike kiča</i>	III	O	10P+5K	5
b) <i>Pedagogija kiča</i>	III	O	10P+5K	5
5. I izborni predmet	IV	I	10P+5K	5
6. II izborni predmet	IV	I	10P+5K	5
Ukupno			120	40

Modul: AKSIOLOGIJSKE OSNOVE KREATIVNOG ODGOJA

Voditelj: Prof. dr. Adila Pašalić Kreso

PLAN MODULA AKSIOLOGIJSKE OSNOVE KREATIVNOG ODOGOJA				
Nastavni predmeti i kolegiji	Semestar	Status	Kotakt sati	ECTS
1. Vrijednosti i odgoj	I	O	20P+10K	10
a) <i>Teorije vrijednosti i odgoj</i>	I	O	10P+5K	5
b) <i>Estetika i estetski odgoj</i>	I	O	10P+5K	5
2. I izborni predmet	II	I	10P+5K	5
3. II izborni predmet	II	I	10P+5K	5
4. Aksiologija odgoja	III	O	20P+10K	10
a) <i>Vrijednost i tipovi kreativnosti</i>	III	O	10P+5K	5
b) <i>Aksiološki aspekti odgoja/obrazovanja</i>	III	O	10P+5K	5
5. I izborni predmet	IV	I	10P+5K	5
6. II izborni predmet	IV	I	10P+5K	5
Ukupno			120	40

Modul: RAZVIJANJE I PODSTICANJE KREATIVNOG PONAŠANJA UČENIKA**Voditelji:** prof. ddr. Lidija Pehar i prof. dr. Amir Pušina

PLAN MODULA RAZVIJANJE I PODSTICANJE KREATIVNOG PONAŠANJA UČENIKA				
Nastavni predmeti i kolegiji	Semestar	Status	Kotakt sati	ECTS
1. Odgoj i kreativno ponašanje	I	O	20P+10K	10
a) Psihološke karakteristike kreativnosti	I	O	10P+5K	5
b) Kreativni odgoj i obrazovanje u školi		O	10P+5K	5
2. I izborni predmet	II	I	10P+5K	5
3. II izborni predmet	II	I	10P+5K	5
4. Kreativnost nastavnika i učenika	III	O	20P+10K	10
a) Metode razvoja dječje kreativnosti	III	O	10P+5K	5
b) Procjena kreativnosti nastavnika i učenika	III	O	10P+5K	5
5. I izborni predmet	IV	I	10P+5K	5
6. II izborni predmet	IV	I	10P+5K	5
Ukupno			120	40

Studijski plan**I godina studija – prvi i drugi semestar**

SEMESTAR	Obavezni modul – Pedagogija kreativnog odgoja i obrazovanja	Obavezni modul – Naučno-istraživački rad	Izborni modul	Ukupno ECTS
I	10	10	10	30
II	10	10	2x5	30

U prvom i drugom semestru studija student upisuje obavezne predmete iz Pedagogije kreativnog odgoja i obrazovanja (u vrijednosti od 10 ECTS po semestru) i Naučno-istraživačkog rada (u vrijednosti od 10 ECTS po semestru), koji čine temelj doktorskog studija, te predmete iz izbornog programskog modula (u vrijednosti od 10 ECTS po semestru). Polaganjem svih predmeta ostvaruje se 30 ECTS po semestru.

U ovoj godini studija, studenti se uključuju u izborne naučno-istraživačke i stručne aktivnosti. Studenti doktorskog studija upisani u prvu godinu imaju studijsku obavezu objaviti samostalno jedan naučni članak u referiranim naučnim časopisima u BiH ili inostranstvu, iz područja upisanog izbornog programskog modula. Također imaju obavezu aktivno sudjelovati na jednom domaćem ili međunarodnom naučnom skupu iz područja odgojnih nauka te objaviti jedan prikaz strane knjige iz područja upisanog izbornog modula.

II godina studija – treći i četvrti semestar

SEMESTAR	Obavezni modul – Pedagogija kreativnog odgoja i obrazovanja	Obavezni modul – Naučno-istraživački rad	Izborni modul	Ukupno ECTS
III	10	10	10	30
IV	10	5 + 5	2x5	30

U trećem semestru student upisuje obavezne predmete iz Pedagogije kreativnog odgoja i obrazovanja i Naučno-istraživačkog rada u vrijednosti od po 10 ECTS bodova te predmet iz programskog modula (također u vrijednosti 10 ECTS).

U četvrtom semestru kandidat upisuje izborni predmet iz metodologije u vrijednosti od 5 ECTS u skladu sa metodološkom orijentacijom teme doktorskog rada. Student može birati između predmeta *Statistika za pedagoška istraživanja (SPSS)* i *Atlas-ti: Kvalitativna analiza podataka*. Drugi predmet metodološkog karaktera (u vrijednosti 5 ECTS) je u funkciji prijave teme doktorskog rada i bira se sa Liste izbornih predmeta – Naučno istraživački rad. Pored toga, kandidat bira dva izborna predmeta sa liste izbornih predmeta u okviru izbornog programskog modula (u vrijednosti 2x5 ECTS).

U ovoj studijskoj godini, student je uključen u *Naučno-istraživački rad* (obavezne znanstvene, nastavne i stručne aktivnosti). U **četvrtom semestru** studenti traju za predmetom istraživanja doktorske disertacije. U procesu otkrivanja predmeta istraživanja profesor je dužan, mentorskim vođenjem, pomoći studentu da *formulira i definira problem*.

Nakon što je položio predmete iz III semestra i ostvario 30 ECTS bodova, student na kraju III semestra u dogovoru s mentorom radi na idejnom projektu istraživanja. Idejni projekat predstavlja detaljni program istraživanja. Do kraja IV semestra student uz saglasnost mentora, nacrt istraživanja doktorskog rada upućuje na usvajanje Vijeću doktorskog studija i NNV-u Fakulteta. Također, studenti imaju studijsku obavezu objaviti samostalno dva (2) naučna članka od kojih jedan (1) u referiranom znanstvenom časopisu, a drugi u časopisu, zborniku ili znanstvenoj knjizi iz područja pedagogije u BiH, sudjelovati aktivno na jednom domaćem ili međunarodnom naučnom skupu iz šireg područja pedagogije (što treba biti vidljivo u programu skupa), te objaviti jedan (1) prikaz strane knjige iz šireg područja pedagogije (objavljenje u posljednje dvije godine).

III godina studija – peti i šesti semestar

Naučno-istraživački rad
Izrada i odbrana doktorskog rada
Tokom V semestra student, u skladu sa idejnim projektom, radi na istraživanju. Rezultat toga je pilot istraživanje (supstrat disertacije) koje se prezentira na doktorskom seminaru kojeg vodi voditelj studija/modula, mentor i jedan profesor tog područja s drugog fakulteta. Do kraja semestra prezentiraju se rezultati pilot istraživanja (10 ECTS). Student izlaže sadržaj pilot istraživanja i odgovara na pitanja voditelja i drugih sudionika doktorskog seminar/konferencije.
Da bi student mogao upisati V semestar mora biti prihvaćen njegov nacrt istraživanja, a na početku VI semestra mora biti prihvaćen i ocijenjen substrat disertacije. Tema istraživanja, odnosno doktorske disertacije mora biti takva da: <ul style="list-style-type: none">• predstavlja značajan doprinos nauci• omogućava da se iz nje može publicirati najmanje jedan članak u publikacijama s međunarodno

priznatom recenzijom.

U petom i šestom semestru doktorand uglavnom radi na doktorskoj disertaciji. Sinopsis doktorskog rada brani se javno, pred stručnom komisijom (od tri člana, od kojih je jedan mentor), a imenuje ih Vijeće doktorskog studija. Nakon javne odbrane, student, u dogovoru s mentorom, predlaže temu doktorskog rada Vijeću doktorskog studija i NNV-u Fakulteta u pisanom obliku (sinopsis). Nakon odbranjenog i prihvaćenog sinopsisa i odobrenja teme doktorand može pristupiti izradi doktorskog rada.

Prijedlog teme sadrži: naslov; kratak uvod iz kojeg će se vidjeti razlozi za predloženo istraživanje; teorijsku podlogu istraživanja; obrazloženje praktične primjenjivosti saznanja do kojih se želi doći; uže područje rada; cilj i zadatke istraživanja te očekivani naučni doprinos; obrazloženje radne hipoteze; obrazloženje metodoloških postupaka koji će se koristiti u istraživanju; ponuditi eventualno-moguću strukturu rada; dati popis literatute i drugih izvora te prijedlog terminskog plana istraživanja po fazama izrade.

Rad na doktorskoj disertaciji (60 ECTS)

Doktorandi samostalno rade doktorsku disertaciju, uz vođenje mentora. Periodično mentor traži izvještaj o učinjenim aktivnostima i rezultatima rada na izradi doktorske disertacije, pregleda rezultate rada i daje povratne informacije te periodično organizira konsultacije kada je to potrebno. Mentor se bira u drugoj godini (četvrti semestar) studija. Pri odabiru mentora vodi se računa o kompetencijama profesora u odnosu na predloženu temu doktorskog rada i želji kandidata. Studentu se može imenovati i komentor (interdisciplinarna tema). Mentor (komentor) može biti nastavnik koji je izabran u zvanje redovnog i vanrednog profesora, a imenuje ga Vijeće doktorskog studija.

Tokom treće godine organiziraju se istraživački, doktorski seminari. To su sastanci na kojima se vrši prezentacija postignutih istraživačkih rezultata doktoranada. Poželjno je da doktorand, na temelju istraživanja, do kraja godine, objavi jedan naučni rad, kao referat na međunarodnom naučnom skupu ili kao članak u naučnom časopisu.

Doktorski rad se predaje uz pisanu saglasnost mentora. Da bi se rad mogao braniti, potrebno je da članovi Komisije za ocjenu i odbranu doktorskog rada daju svoju ocjenu. Komisija ocjenjuje doktorski rad zajedničkim izvještajem u roku od šest mjeseci od dana primanja odluke o imenovanju Komisije. Održana doktorskog rada provodi se nakon usvajanja pozitivnog izvještaja Komisije na NNV-u Fakulteta, najkasnije u roku 3 mjeseca. Petnaest dana prije obrane objavljuje se tekst disertacije zajedno s ocjenom na Internet stranici Fakulteta.

Na kraju treće godine, na istraživačkom seminaru se podnosi konačni izvještaj o radu na istraživačkom projektu.

Lista izbornih predmeta

U toku studija student upisuje izborne predmete. U dogovoru s mentorom bira izborne predmete koji su najbliži temi doktorskog rada.

Lista izbornih predmeta za Prvi programski izborni modul

PREDMETI	ŠIFRA
1. Kreativnost i stvarnost	DOS PED 712*
2. Kreativnost u različitim područjima života	DOS PED 713
3. Kreativnost- najvrednija ljudska aktivnost	DOS PED 714
4. Društveni i individualni aspekt kreativnosti	DOS PED 715
5. Društveni značaj kreativnih pojedinaca	DOS PED 716
6. Kreativnost i masmediji	DOS PED 718
7. Savremena istraživanja kreativnosti	DOS PED 719
8. Paradigme razvoja kreativne škole	DOS PED 720
9. Kreativnost nastavnika i kreativnosti učenika	DOS PED 912
10. Kreativnost u dječjoj književnosti	DOS PED 913
11. Modeli organizacije kreativnih oblika nastavnog rada	DOS PED 914
12. Inovativni modeli nastave i kreativnost	DOS PED 915
13. Procjena kreativnog nastavnog procesa	DOS PED 916
14. Akcelaracija nauke i programski razredi	DOS PED 917
15. Udžbenik/multimedijski udžbenik/ i kreativnost	DOS PED 918
16. Učenje na daljinu i kreativnost	DOS PED 919

Lista izbornih predmeta za Drugi programski izborni modul

PREDMETI	ŠIFRA
1. Aksiologija odgoja	DOS PED 721
2. Vrijednosna usmjerenost odgojno-obrazovnog sistema	DOS PED 722
3. Vrijednsot i tipovi kreativnosti	DOS PED 723
4. Socijalni utjecaji na kreativnost	DOS PED 724
5. Kultura škole i kreativnost učenika	DOS PED 725
6. Organizacija nastave koja potiče kreativnost učenika	DOS PED 726
7. Socijalni status kreativnih osoba, posebno nastavnika	DOS PED 727
8. Pedagoška funkcija kiča	DOS PED 920
9. Kič u školi	DOS PED 921
10. Specifičnosti kreativnosti djece i mladih – imaginacija i mašta	DOS PED 922
11. Motivacija i kreativnost	DOS PED 923
12. Reklame i odgoj	DOS PED 924
13. Perspektive razvoja profesionalizma u ranom i predškolskom odgoju	DOS PED 925

* Napomena: Predmeti čije šifre počinju brojkom 7 biraju se u drugom semestru, dok se predmeti čije šifre počinju brojkom 9 biraju u četvrtom semestru.

Lista izbornih predmeta za Treći programski izborni modul

AKSIOLOGIJSKE OSNOVE NAUČNE KONCEPCIJE KREATIVNOG ODGOJA	PREDMETI	ŠIFRA
	1. Vrijednosti i kreativni odgoj	DOS PED 728
	2. Priroda kreativnosti	DOS PED 729
	3. Porijeklo kreativnih ideja	DOS PED 730
	4. Kreativni procesi	DOS PED 731
	5. Kognitivne nauke i intelektualni odgoj	DOS PED 732
	6. Rad i radni odgoj	DOS PED 733
	7. Etika naučnog istraživanja	DOS PED 734
	8. Prepoznavanje i evaluacija kreativnosti	DOS PED 926
	9. Aksiološki aspekti udžbenika	DOS PED 927
	10. Kreativnost i humor	DOS PED 928
	11. Slobodno vrijeme i kreativnost	DOS PED 929
	12. Sloboda i kreativnost	DOS PED 930
	13. Mašta i kreativnost	DOS PED 931
	14. Odnos između radoznalog ponašanja, igranja i kreativnosti	DOS PED 932
	15. Kreativnost u cjeloživotnoj edukaciji nastavnika	DOS PED 933

Lista izbornih predmeta za Četvrti programski izborni modul

RAZVIJANJE I PODSTICANJE KREATIVNOSTI INDIVIDUE	PREDMETI	ŠIFRA
	1. Kognitivne nauke i kreativni odgoj	DOS PED 735
	2. Vrste inteligencije i razvoj kreativnosti	DOS PED 736
	3. Igra i kreativnost	DOS PED 737
	4. Kreativnost u kurikulumu škole	DOS PED 738
	5. Kreativne aktivnosti i uravnoteženo korištenje obje polovine mozga	DOS PED 739
	6. Učenje putem pokušaja i pogrešaka u kreativnom procesu	DOS PED 740
	7. Kreativna ličnost	DOS PED 741
	8. Tehnike za poticanje kreativnosti učenika	DOS PED 934
	9. Izvannastavne aktivnosti i kreativnost	DOS PED 935
	10. Vođenje kreativnih aktivnosti učenika i nastavnika	DOS PED 936
	11. Pristupi i mjerjenje kreativnosti	DOS PED 937
	12. Procjena kreativnosti nastavnika i učenika	DOS PED 938
	13. Vrednovanje i ocjenjivanje školske kreativnost	DOS PED 939

Lista izbornih predmeta – Naučno-istraživački rad

NAUČNO-ISSTRAŽIVAČKI RAD	PREDMET	ŠIFRA
	1. Kvantitativne metode u istraživanju problema doktorske disertacije	DOS PED 940
	2. Kvalitativne metode u istraživanju problema doktorske disertacije	DOS PED 941
	3. Pedagoški aspekti istraživanja tipova i strukture porodice	DOS PED 942
	4. Komparativna istraživanja u pedagogiji	DOS PED 943
	5. Povijesna istraživanja;	DOS PED 944
	6. Terenska istraživanja	DOS PED 945
	7. Deskriptivna istraživanja	DOS PED 946
	8. Eksperimentalna istraživanja	DOS PED 947
	9. Meta-analiza	DOS PED 948
	10. Ex-post-facto istraživanja	DOS PED 949
	11. Akcijska istraživanja	DOS PED 950
	12. Korelativna istraživanja	DOS PED 951
	13. Studija slučaja	DOS PED 952
	14. Evaluacijska istraživanja	DOS PED 953
	15. Konstruisanje mjernih instrumenata za pedagoška istraživanja	DOS PED 954
	16. Primjenjena statistika u pedagoškim istraživanjima	DOS PED 955
	17. Primjena multivarijantnih analiza u pedagogiji	DOS PED 956
	18. Interpretacija i grafičko prikazivanje rezultata istraživanja	DOS PED 957

Dalja programska razrada modula i kolegija, kao svaka ključna tačka u istraživanju i izradi doktorske disertacije treba da upućuje i ukazuje na kompetencije koje kandidat treba steći, kao i na profilaciju doktorskog studija (izborni modul, naziv doktorske disertacije). Dakle, potrebno je voditi računa koje su aktivnosti najprikladnije za razvoj pojedine kompetencije i profilacija doktorskog studija.

NASTAVNI SADRŽAJ PO MODULIMA (SYLLABI)

Syllabi obaveznih zajedničkih modula

Nauka	Pedagogija
Modul	Pedagogija kreativnog odgoja /obrazovanja
Predmet	Teorije odgoja/obrazovanja i kreativnost
Voditelj	Prof. dr. Hašim Muminović
Kolegiji	a) Kreativnost u okviru teorija odgoja b) Teorije kreativnog odgoja/obrazovanja
Godina	prva
Semestar	prvi
Broj ETCS	10
Status modula	obavezni
Broj sati u semestru	20P + 10K
Vrsta kontakta	Predavanja, konsultacije
Cilj predmeta	Cilj predmeta je temeljito proučavanje najzanačajnijih teorija odgoja i obrazovanja i sagledavanje njihove povezanosti sa kreativnošću kao procesom i aktivnošću koji afirmiraju i obogaćuju odgojno-obrazovnu djelatnost.
Sadržaj predmeta	Teorije odgoja i obrazovanja. Empirijska nauka o odgoju i obrazovanju. Duhovna nauka o odgoju i obrazovanju. Kritička nauka o odgoju i obrazovanju. Strukturalistička nauka o odgoju i obrazovanju. Konstruktivistička nauka o odgoju i obrazovanju. Brunerova teorija o odgoju i obrazovanju. Druga teorijska gledišta u odgoju i obrazovanju. Priroda kreativnosti. Kreativnost: polje stvaralačkog djelovanja. Kreativnost kao garancija kvaliteta tokova i ishoda odgojno-obrazovnog rada. Kreativnost kao stvaralački čin stvaralačkog rada nastavnika i učenika. Teorije kreativnosti, Gilforda, Katela, Rodžersa, Sternberga, Kvaščeva i drugih autora. Geštalt teorija kreativnosti, Asocijativna teorija kreativnosti, Psihoanalitička teorija kreativnosti, Teorija crta ličnosti i kreativnost. Teorije sposobnosti i kreativnost: Gilfordova teorija sposobnosti i kreativnost, Catelova teorija sposobnosti i kreativnost, Hijerarhijska teorija sposobnosti i kreativnost, Spirmanova teorija sposobnosti i kreativnost.
Ishodi	Ishodi su ništa drugo nego operacionalizacija naprijed postavljenog cilja. Studenti će ovladati teorijama odgoja i teorijama kreativnosti, shvatiti ulogu kreativnosti u odgoju i obrazovanju i biti osposobljeni da se angažiraju na tom planu.

Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Bjerkvol, J.R. (2005) Nadahnuto biće – dete i pesma, igra i učenje kroz životna doba, Beograd, Plato. • Filipović, N.(1988) Mogućnosti i dometi stvaralaštva učenika i nastavnika, Sarajevo, Svjetlost. • Gudjons, H. (1994) Pedagogija – temeljna znanja, Zagreb, Educa. • Pirto, J. (2004). Understanding creativity. Scottsdale, Arizona: Great Potential Press, Inc. • Mijatović, A. (ur.) (1999), Osnove suvremene pedagogije. Zagreb. Hrvatski pedagoško-književni zbor. • Mušanović, M. (2001) Pedagogija profesionalnog obrazovanja, Rijeka, Grafitet • Previšić, V. (1987). Izvannastavne aktivnosti i stvaralaštvo. Zagreb: Školske novine. • Jakšić, A. (ur.) (1996) Pedagoški leksikon, Beograd, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva • Jandrić, P. Boras, D. (2012) Kritičko e- obrazovanje (borba za moć u umrežavanju društva), Zagreb, Fpress. • Kvaščev, R. (1987) Razvijanje kreativnog ponašanja učenika, Sarajevo, 1987. • Kvaščev, R. (1976) Psihologija stvaralaštva, Beograd, Beogradski izdavački zavod. • Runco, A. (2003). Education for creative potential. Scandinavian Journal of Educational Research, 47(3), 317-324. • Starko, A. J. (2005). Creativity in the Classroom: Schools of Curious Delight (3. ed.). Mahwah, New York: Lawrence Erlbaum Associates. • Sternberg, J.R. (1999) Uspješna inteligencija, Zagreb, Barka. • Stevanović, M. (2000). Modeli kreativne nastave. R&S, Tuzla. • Kocić, L.J. (1983) Eksperimentalna pedagogija - pokušaj izgrađivanja pedagogije na empirijskoj osnovi, Prosveta, Beograd. • Kreč, D. Kračfeld, R. (1969) Elementi psihologije, Beograd, Naučna knjiga
-------------------	--

Nauka	Pedagogija
Modul	Pedagogija kreativnog odgoja/obrazovanja
Predmet	Teorije škole i kreativni odgoj
Voditelj	Prof. dr. Hašim Muminović
Kolegiji	a) Teorije škole i kreativni odgoj b) Kreativnost i alternativne škole
Godina	prva

Semestar	drugi
Broj ETCS	10
Status modula	obavezni
Broj sati u semestru	20P + 10K
Vrsta kontakta	Predavanja, konsultacije
Cilj predmeta	Cilj predmeta je temeljito proučavanje studenata doktorskog studija teorija škole i sagledavanje njihove veze sa postavkama kreativnog odgoja. Oni trebaju saznati koliko pojedine teorije škola utemeljene na kreativnom odgoju i obrazovanju. Također, polaznike treba osposobiti za iznalaženje novih rješenja koja su na putu kreativnog odgoja.
Sadržaj predmeta	Značaj teorija škole za razvoj odgoja i obrazovanja. Historijski osvrt na teorije škole. Teorije škole: duhovno-naučna teorija škole, kritička teorija škole, funkcionalna teorija škole, psihanalitička teorija škole, interrakcinistička teorija škole, radikalno-kritička teorija škole. Kreativnost u pojedinim teorijama škole. Novi pristupi školi Klafkija i Heutiga i kreativnost. Winkelova i Benerovo poimanje škole i kreativnost. Didaktičke teorije i teorije škole. Teorijsko utemeljenje alternativne škole. Koncepcije alternativne škole. Značaj alternativnih škola u savremenim uslovima. Vrste alternativnih škola. Kreativni aspekti odgoja u alternativnoj školi.
Ishodi	Ishodi su naznačeni postavljenim ciljem predmeta i valjanom operacionalizacijom će obezbijediti studentima kritičko sagledavanje povezanosti teorija škole i kreativnog odgoja te značaju kreativnosti za unapređenje kvaliteta odgoja. Studenti će biti osposobljeni i za samostalno projektovanje koncepta kreativne škole.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Bognar, B. (2004), Poticanje kreativnosti u školskim uvjetima, <i>Napredak</i>, 2(14), 69-77. • Bognar, B. (2007), Kreativnost učitelja kao značajna kompetencija nastavničke profesije, u: Zbornik radova „Kompetencije i kompetentnost učitelja“, Osijek, 2007. • Dryden, G. i Vos, J.(2001). Revolucija u učenju: kako promijeniti način na koji svijet uči. Zagreb: Educa. (5. poglavljje: Kako smisljati sjajne ideje, str. 183-211) • Dick, L. (1984) Alternativschulen, Reinbek, Rowohlt • Doveston, M.(2007) Developing Capacity for Social and Emotional • Glasser, W. (1994) Kvalitetna škola, Zagreb Educa. • Greene, B. (1996) Nove paradigme za stvaranje kvalitetene škole, Alinea, Zagreb. • Grupa autora (1987), <i>Dijete i kreativnost</i>, Zagreb: Globus. • Growth: An Action Research Project. <i>Pastoral Care in Education</i>. 25(2). str. 46-54. • Gudjons, H. et al. (1992), <i>Didaktičke teorije</i>, Zagreb, Educa

	<ul style="list-style-type: none"> • Hentig,v. H.(1997) Humana škola, zagreb, Educa. • Koning, E. Zehler P. (2001) Teorije znanosti o odgoju, Zagreb, Educa. • Knežević, V. (1986) Strukturne teorije nastave, Beograd, Prosveta. • Kvaščev,R. Matijević, M.ur. (1991) Osnovna škola u svijetu – Komparativna, Zagreb, Institut za pedagogijska istraživanja Filozofskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu i Katehezijski-salezijanski centar. • Marsh, J.C., (1994): <i>Kurikulum</i>: Temeljni pojmovi, Zagreb, Eduka. • Mijatović, A. (ur.) (1999), Osnove suvremene pedagogije. Zagreb.Hrvatski pedagoško-književni zbor. • Muminović, H.(1991) Metodička koncepcija nastave osnovne škole, Sarajevo, IDP, Udžbenici, priručnici i didaktička sredstva. • Slatina, M. (2005) Od individue do ličnosti – uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja, Zenica, Dom štampe. • Slatina, M. (1998) Nastavni metod – Prilog pedagoškoj moći suđenja, Sarajevo, Filozofski fakultet. • Stoll, L. Fink, D. (2000) Mijenjajmo naše škole – kako unaprijediti djelotvornost i kvalitet škole,Zagreb, Educa. • Terhard, E. (2001) Metode poučavanja i učenja, Zagreb, Educa. Tilman, J.T.(1994) Teorije škole , Zagreb, Educa. • Vilotijević, M.(1999) Didaktika 2 - didaktičke teorije i teorije Učenja, Beograd, naučna knjiga i Učiteljski fakultet.
--	---

Nauka	Pedagogija
Modul	Pedagogija kreativnog odgoja i obrazovanja
Predmet	Kurikulum kreativne škole
Voditelj	Prof. dr. Hašim Muminović
Kolegiji	a) Kurikulum kreativne škole b) Kurikulum alternativne škole
Godina	druga
Semestar	treći
Broj ETCS	10
Status modula	obavezni
Broj sati u semestru	20P + 10K
Vrsta kontakta	Predavanje, konsultacije
Način provjere	Usmeni ispit nakon pročitane obavezne i izborne literature predviđene planom valorizacije
Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje studenata doktorskog studija sa

	temeljnim faktorima, procesima i praktičnim aktivnostima kurikuluma kreativne škole. Neophodno je sagledati sve protivurječnosti teorijskog i praktičnog karaktera kurikuluma kreativne škole.
Sadržaj predmeta	Škola kao medij odgojno-obrazovnog funkciranja. Društveni preduslovi za školu kreativnog odgoja i obrazovanja. Rigidna škola i kreativnost. Fleksibilna škola i kreativnost. Pojam kurikuluma. Kurikulum kao faktor kreativnosti. Kurikulum rigidne škole. Kurikulum fleksibilne škole. Kurikulum alternativne škole. Zatvoreni kurikulum. Skriveni kurikulum. Faktori kreativnog kurikuluma. Sadržaj kao faktor kreativnog kurikuluma. Nastavnik kao faktor kreativnog kurikuluma. Diskrapanca između teorijski postavljenog kurikuluma i njegove operacionalizacije u praksi. Potreba permanentnog inoviranja kurikuluma škole. Kurikulum za nadarene učenike u školi.
Ishodi	O sposobljenost studenata za izradu kurikuluma kreativne škole.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Bašić, S. (2000) Koncept skrivenog kurikuluma, Napredak br. 2, Časopis za pedagošku teoriju i praksu, Zagreb, Hrvatski pedagoško književni zbor. • Bežen, A. (2008) Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta, Zagreb:Učiteljski fakultet, Profil. • Gudjons, H. i drugi (1994) Didaktičke teorije, Zagreb, Educa. • Klipert, H. (2001) Kako uspješno učiti u timu, Zg, Educa. • Kvaščev, R.(1975) Podsticanje i sputavanje stvaralačkih sposobnosti kod učenika, Sarajevo, „Svijetlost“ • Jensen, E.(2003), Super nastava- nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Zagreb, Educa. • Mael, A. (1968) Kreativnost u nastavi, Sarajevo,Veselin Masleša. • Matijević, M.(2001) Alternativne škole, Zagreb, Tipex. • Mijatović, A. (ur.) (1999), Osnove suvremene pedagogije. Zagreb. Hrvatski pedagoško-knjževni zbor. • Moon, B. (2001): A Guide to the National Curriculum, Oxford, New York. • Muminović, H. (2000) Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi, DES, Sarajevo. • Muminović, H. (2013) Osnovi didaktike, Sarajevo, DES. • Nil, S.A. (2000) priedio Albert Lemb: Novi Samerlih, Novi Sad, Karios, • Ornstein, A.C.& Hunkins, F.P. (1998): Curriculum: Foundations, Principles and Issues, Oxford University Press. • Previšić, V. (2007) ur. Kurikulum : teorije, metodologija, sadržaj i struktura, Zagreb, Školska knjiga. Zbornik radova. • Reich,K.(2006) Konstruktivistische Didaktik, Weinheim. Beltz Verlag. • Slatina, M. (1998) Nastavni metod – Prilog pedagoškoj moći suđenja, Sarajevo, Filozofski fakultet.

Praćenje i vrednovanje rada studenata

Nastavnici će studente kontinuirano pratiti i ocjenjivati kroz sve oblike organizacije nastave (predavanjima, seminarima, raspravama, mikroprojektima). Studenti su dužni proučiti pet obaveznih izvora iz ponuđene literature koja će biti posebno naznačena u popisu literature modula (boldirano) i dva izvora koji sami odaberu iz preostalog popisa literature modula.

Završni usmeni dio ispita će se obaviti pred tročlanom komisijom obuhvatajući i ostale navedene aktivnosti studenta u toku rada na modulu.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD I i II

Voditelj: Prof. ddr. Lidija Pehar

Naučno istraživački rad, u svojim različitim nastavnim i istraživačkim aktivnostima, javlja se u sve tri godine studija. U prvoj i drugoj godini studenti će biti upoznati sa paradigmama istraživanja, kvantitativnom i kvalitativnom metodologijim, statistikom za pedagoška istraživanja (SPSS – *Statistical Package for the Social Sciences*, Atlas-ti: *The Qualitative Data Analysis*). U trećoj godini studenti će biti upoznati sa akademskim pisanjem, sudjelovat će u istraživačkim radionicama, izlagat će svoje rezultate istraživanjima na različitim skupovima, sudjelovati u istraživačkim projektima i druge aktivnosti relevantne za izradu doktorskog rada.

PLAN NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA I i II		
Naučno istraživački rad I	<i>Semestar</i>	<i>ECTS</i>
<i>Kvantitativna metodologija</i>	I	10
<i>Kvalitativna metodologija</i>	II	10
<i>Statistika za pedagoška istraživanja (SPSS - Statistical Package for the Social Sciences Atlas-ti: ATLAS.ti : The Qualitative Data Analysis)</i>	III	10
Naučno istraživački rad II		
A) Obavezne i izborne (O, I) naučne i vanastavne aktivnosti – ostvarene tokom doktorskog studija/		
<i>Metodološki – izborni*</i>	II-III	2
<i>Istraživačka radionica(u svakom semestru po jedna)-I</i>	II-VI	3
<i>Javno predavanje iz područja teme doktorske disertacije-I</i>	V-VI	2
<i>Izlaganje rezultata istraživanja na domaćem naučnom skupu-O</i>	IV-VI	3
<i>Izlaganje rezultata istraživanja na međunarodnom naučnom skupu-I</i>	IV-VI	2
<i>Objavljen rad u stručnom časopisu ili zborniku-O</i>	III-VI	2
<i>Objavljen rad u referiranom naučnom časopisu-O</i>	III-VI	3
<i>Koautorski radovi (doprinos kandidata mora biti jasno vidljiv)-I</i>	III-VI	1
<i>Objavljen prikaz strane knjige-O</i>	II-VI	2
<i>Istraživač u domaćem projektu-I</i>	II-VI	2
<i>Istraživač u međunarodnom projektu-I</i>	II-VI	3
<i>Druge aktivnosti relevantne za izradu doktorskog rada**</i>		
<i>(Naučno i stručno usavršavanje na drugom fakultetu i dr.</i>		do5
B) Izrada doktorskog rada	Ukupno	40
		60

<i>Doktorski seminar</i> (Obrazlaganje teme doktorskog rada i nacrti istraživanja)	II – V	5
<i>Idejni projekat doktorskog rada</i>	III-IV	5
<i>Održana Idejnog projekta</i>	IV	5
<i>Javna prezentacija i održana preliminranog istraživanja (substrata) doktorskog rada pred Komisijom</i>	V-VI	5
<i>Javna odbrana doktorskog rada pred Komisijom</i>	VI	40

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD I

Voditelj: Prof. ddr. Lidija Pehar

Syllabus kolegija Kvantitativne metodologije

Studijska godina	Prva
Semestar	I
ECTS	10
Status kolegija	obavezni
Broj sati u semestru	20 P + 10 K
Oblici nastavnog rada	Predavanja, diskusija, grupni rad, samostalni rad i prezentacije, studijski istraživački rad, seminarski rad, analize.
Cilj kolegija (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)	Cilj ovog kolegija je da doktorande osposobi za organizaciju provođenja istraživanja u području odgoja i obrazovanja. Oni će moći samostalno proučavati i istraživati pedagoške pojave i prezentirati svoje rezultate istraživanja. Stečene kompetencije (znanja, sposobnosti i vještine) primijenit će neposredno prilikom izrade sinopsisa/nacrta istraživanja, izrade stručnog/naučnog članka kao i u procesu izrade doktorske disertacije. Studenti će se uvesti u probleme mjerjenja u odgoju i obrazovanju i osposobiti da konstruiraju različite mjerne instrumente. Oni će moći praviti nacrte istraživanja koji se temelje na kvantitativnoj metodologiji i voditi istraživačke projekte. Napomena: Očekuje se da polaznici raspolažu temeljnim predznanjima iz metodologije istraživanja u društvenim znanostima, stečena tokom diplomskih studija.
Sadržaj	Epistemološke i logičke osnove kvantitativnih istraživanja. Vrste kvantitativnih istraživanja i njihove karakteristike. Izvori podataka u pedagoškim istraživanjima; Značaj i specifičnost kvantitativne metodologije u pedagoškim istraživanjima; Izvori saznanja i priroda podataka u empirijsko-analitičkom pristupu. Projektovanje kvantitativnih istraživanja. Hipotetski konstrukti, intervenirajuće i manifestne varijable u pedagogijskim istraživanjima; Priroda i vrste merenja u pedagogiji. Mjerenje i merni instrumenti; Vrste uzoraka u kvantitativnim istraživanjima. Metode i tehnike prikupljanja podataka u kvantitativnim istraživanjima; Obrada i analiza podataka prikupljenih kvantitativnom metodologijom. Metod prezentiranja naučnih rezultata (sređivanje, obrada, analiza, interpretacija podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja); Izrada nacrta kvantitativnog istraživanja-primer projekta; Upotreba softverske podrške u kvalitativnim

	istraživanjima. Dometi i ograničenja primene kvantitativnih istraživanja u pedagogiji.
Literatura	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Halmi, A. (1999). Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima. Zagreb: Alinea. • Kovačević, M. (ur.. 1992.): <i>Standardi za psihološko-pedagoško testiranje</i>. Zagreb: Educa. • Keeves, J. P., Lakomsky, G. (1999): <i>Issues in Educational Research</i>. N.Y.: Pergamon. ili po izboru neka druga knjiga na stranom jeziku iz područja metodologije. • Kumar, R. (1999): <i>Research Methodology</i>. London: Sage. • Matović, N., Merenje u pedagoškim istraživanjima, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju, Filozofski fakultet, 2007; • Mužić, V. (2004.): <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja I obrazovanja</i> (2. Prošireno izdanje). Zagreb: Eduka. • Mužić, V. (1993.): <i>Kako nadmudriti test</i>. Zagreb: Školske novine. • Mužić, V. (1996): <i>Paradigmatski aspekti odnosa kvalitativnog i kvantitativnog vrednovanja odgojno-obrazovnog procesa</i>. U: <i>Vrednovanje obrazovnog procesa, programa, ostvarivanja, učinka</i> (ur. A. Peko i V. Mužić). Osijek: Pedagoški fakultet, str. 1-27. • Sekulić-Majurec, A. (2001.): Quo vadis metodologija pedagogije? U: • Sekulić-Majurec, A. (2000.): <i>Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima pedagoških fenomena – neke aktualne dileme</i>. <i>Napredak</i>, 141 (3): 289-300. <p>Proširena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fajgelj, S. (2004) <i>Metode istraživanja ponašanja</i>, Beograd. Centar za primjenjenu psihologiju • Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap • Mejovšek, M. (2003), <i>Uvod u metode znanstvenog istraživanja</i>, Zagreb, Jastrebarsko: Naklada Slap • Pejčić, B. (priredio) Metodologija empirijskog naučnog istraživanja, Beograd: Univerzitet u Beogradu, Defektološki fakultet, 1995

Silabus kolegija Kvalitativne metodologije

Studijska godina	Prva
Semestar	II
ECTS	10
Status kolegija	Obavezni
Broj sati u semestru	20 P + 10 K
Oblici nastavnog rada	Predavanja, diskusija, grupni rad, samostalni rad i prezentacije, studijski istraživački rad, seminarски rad, analize.

Cilj kolegija (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)	Cilj ovog kolegija je osposobljavanje studenata za organizaciju i provedbu samostalnog znanstvenog istraživanja pomoću kvalitativne metodologije. Iz područja kvalitativne metodologije oni će stići kompetencije (znanja, sposobnosti i vještine) koje će moći demonstrirati neposredno prilikom izrade sinopsisa/nacrta istraživanja, izrade stručnog/naučnog članka kao i u procesu izrade doktorske disertacije. Napomena Očekuje se da polaznici raspolažu temeljnim predznanjima iz metodologije istraživanja u društvenim znanostima, stečena tokom diplomskih studija.
Osnovni ishod	Doktorandi će moći samostalno izraditi nacrt kvalitativnog istraživanja i uz superviziju provesti istraživanje, izvršiti potreba kodiranja te interpretirati dobivene smjernice, razumjeti ulogu istraživača u kvalitativnim istraživanjima i biti spremni poštovati etički kodeks istraživanja.
Sadržaj	Značaj kvalitativne metodologije u pedagoškim istraživanjima; Specifičnost kvalitativne metodologije; Metode i tehnike prikupljanja podataka u kvalitativnim istraživanjima; Obrada i analiza podataka prikupljenih kvalitativnom metodologijom. Izrada nacrta kvalitativnog istraživanja - primjer projekta; Upotreba softverske podrške u kvalitativnim istraživanjima; Upoznavanje s osnovama rada u NVivo programu; Osnovno, odnosno i osno kodiranje; Izrada nacrta kvalitativnog istraživanja.
Literatura	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bogdan, R., Biklen, S.K. (1992), <i>Qualitative Research for Education</i>, Allyn an Bacon, Boston. • Halmi, A.(1996.): Kvalitativna metodologija u društvenim znanostima. Zagreb: Pravni fakultet - Studijski centar socijalnog rada. • Filipović, M. (2004), <i>Metodologija znanosti i znanstvenog rada</i>, Sarajevo, »Svetlost«. • Konig,E. i Zedler,P., Teorije znanosti o odgoju, Educa, Zagreb, 2001.god. (metodološki dijelovi) • Mason, J. (1996). <i>Qualitative researching</i>. London: Sage. • Milles, M. B.; Huberman, M., A. (1994): <i>Gualitative Data Analysis</i>. London: Sage. • Šamić, M. (2006), <i>Kako nastaje naučno djelo</i>, Sarajevo. <p>Proširena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koller-Trbović, N. ,Žižak, A. (2008). Kvalitativni pristup u društvenim znanostima. Zagreb: ERF • Denzen, N., Lincoln, Y. (2003). Collecting and interpreting qualitative materials. Thousands Oaks, CA: SAGE Publications • Rosić, V.(ur.): <i>Teorijsko - metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja</i>. Zbornik radova Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, str. 27-39. • Schostak, J. F. (2002), Understanding, designing, and conducting qualitative research in education, Bruchingham :

Ovisno o izboru teme za izradu doktorske disertacije doktorandi će birati izborne metodološke predmete.

Izborni metodološki predmeti

Akcijska istraživanja

Student koji izabere temu doktorske disertacije koja traži akcijsko istraživanje upoznat će se sa istraživanjem koje uključuje sudionike kao istraživače s namjerom da se unaprijedi odgojno-obrazovna praksa. Oni će se upoznati sa akcijskim istraživanjem kao skupom metoda koje daju rezultate istraživanja i istovremeno vode do njima odgovarajućih promjena. Ovdje se radi o predmetu istraživanja kojim se nastoji unaprijediti odgojno-obrazovna praksa. Zato će studenti biti upoznati sa osnovnim karakteristikama akcijskog istraživanja.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će biti upoznati sa akcijskim pristupom istraživanju. Cilj je studente upoznati sa specifičnim karakteristikama, principima i procedurama akcijskog istraživanja. Moći će procijeniti koji problem istraživanja zahtjeva ovaj pristup. Moći će planirati i provesti akcijsko istraživanje.

Za ovaj kurs mentor koji vodi doktoranda osigurat će 10 sati nastave od čega 4 sata predavanja i 6 sati rasprava i vježbi, te prezentacije planiranog akcijskog istraživanja. Planiranje akcijskog istraživanja se radi izvan izravne nastave.

Sadržaj

Nastanak i osnovne karakteristike akcijskog istraživanja: odgojno obrazovna praksa kao predmet akcijskog istraživanja: odnos teorije i prakse, djelovanje i saznavanje (razlike u odnosu na druge pristupe u pedagoškim istraživanjima). Osnovne karakteristike akcijskog istraživanja (cikličnost, participativnost, integriranje kvalitativne i kvantitativne metode, kritička refleksivnost, osjetljivost na potrebe koje se otkrivaju tokom istraživanja). Metod akcijskog istraživanja (spirala ciklusa planiranja-akcije-posmatranja-evaluacije). Vrste refleksije, samoevaluacija i profesionalna kritika. Tipovi akcionog istraživanja i njihovi epistemološki okviri (uloga istraživača). Akcijsko istraživanje i razvijanje kurikuluma, transformacije obrazovnih institucija u učećem društvu i profesionalnog razvoja refleksivnih praktičara. Praktična nastava: istraživanje na terenu i analizira primjere dobrih akcijskih istraživanja.

Preduslovi za polaganje ispita i izbor doktorske teme (uvjeti kandidata): doktorand treba da ima sopstvenu obrazovnu praksu ili mogućnost da obavi početne korake istraživanja u konkretnoj obrazovnoj praksi (vrtiću, školi i sl.).

Oblici nastave: Predavanja, tematske diskusije, seminari, planiranje i izvođenje prvih koraka akcionog istraživanja na terenu, mentorski rad.

Literatura:

- Atweh, B., Kemmis, S., Weeks., P., 1998, Action Research in Practice, London, Routledge
- Elliott, J., 1991, Action Research for Educational Change, Buckingham, Open University Press (43-90)
- Kemmis, S, & McTaggart, R., 1988, The Action Research Planner, Geelong, Victoria, Deakin University Press
- McNiff, J., & Whitehead, J. (2002). *Action research: Principles and practice*. London: Routledge.
- Pešić, M., 1998, "Alternativne epistemologije pedagoških istraživanja" i "Akcionalo istraživanje i kritička teorija vaspitanja", u: Pešić i sar., Pedagogija u akciji, Beograd, IPA
- Pešić, M., 1989, "Programiranje vaspitno-obrazovnog rada po oblastima: jedno akcionalo istraživanje", Predškolsko dete, vol. 19, br. 2

Napomena: Za druge izbornno-metodološke kolegije (Teorijska, istorijska i komparativna istraživanja, Terenska istraživanja, Meta-analiza, Ex-post-facto istraživanja, Studija slučaja, Evaluacijska istraživanja) silabusi će biti naknadno sačinjeni, ukoliko bude studenata prijavljenih za te predmete.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD II

Voditelj: Prof.ddr. Lidija Pehar

Silabus kolegija Akademsko pisanje

Studijska godina	Druga
Semestar	III
ECTS	10
Status kolegija	Obavezni
Broj sati u semestru	20 P + 10 K
Oblici nastavnog rada	Predavanja, diskusija, grupni rad, samostalni rad i prezentacije, studijski istraživački rad, seminarски rad, analize.
Cilj kolegija (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)	Cilj je ovog kolegija da studente osposobi za akademsko pisanje o pedagoškim fenomenima i problemima, za pisano izražavanje po kriterijima naučnog prezentiranje teksta (izvorni naučni rad, strucni i pregledni rad, prikaz, recenzija i sl.). Oni će moći sadržajno i formalno uobličavati tekst i samostalno i timski prezentirati rezultate istraživanja. Oni će ovladati tehničkim aspektima oblikovanja akademskog teksta

	(strukturiranje, vrste citiranja i bilješki) i moći demonstrirati svoja umijeća u objavljenim naučnim i stručnim radovima iz područja pedagogije.
Sadržaj	Tekst kao naučni rad; Akademsko pisanje u društvenim naukama; Kategorizacija znanstvenih radova; Međunarodni standardi akademskih radova: Abstrakt (<i>Abstract</i>), Uvod (<i>Introduction</i>), Materijali i metode (<i>Materials and methods</i>), Rezultati (<i>Results</i>), Diskusija (<i>Discussion</i>), Zaključak (<i>Conclusion</i>), Literatura (<i>References</i>); Pisanje i pravila pisanja stručnog i znanstvenog rada; Organizacija teksta (naslov, međunaslovi, poglavlja i potpoglavlja, paragrafi); Sintaksa i leksika akademskog teksta; Citiranje i parafraziranje; Izrada fusnota. Izrada indeksa (autorskog indeksa, indeksa pojmoveva); Izrada bibliografija (autorskih, predmetnih, specijalnih); Izrada doktorskog rada; Plagiranje i plagijat. Vrednovanje naučnog rada (bibliometrijski indikatori, citati i citatni indeksi).
Literatura	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beglen, Marta (2010), <i>Akademsko pisanje: korak po korak: od haosa ideja do strukturisanog teksta</i>. Novi Sad: Akademski knjiga. • Gardner, Peter S. (2006), <i>Reading, writing and critical thinking</i>. Cambridge: Cambridge University Press. • Kleut, Marija (2010), <i>Naučno delo od istraživanja do štampe: tehnika naučnoistraživačkog rada</i>. Novi Sad: Akademski knjiga. • Kuba Li i Koking Džon (2003), <i>Metodologija izrade naučnog teksta</i>, Podgorica. • Oraić Tolić, Dubravka (2011) <i>Akademsko pismo</i>, Zagreb: Naklada Ljevak. • Šuvaković, Uroš (2010), <i>Akademsko pisanje u društvenim naukama</i>. Beograd: Dosije, 2010. <p>Proširena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Becker, Howard (1986) <i>Writing for Social Scientists: How to start and finish your thesis, book, or article</i> Chicago: Chicago University Press . • Borožan, Đula. <i>Osnove akademskog pisanja</i>. Osijek: Ekonomski fakultet, 2009. • Gačić, M (2001), <i>Pisanje i objavljivanje znanstvenih i stručnih radova</i>, Zagreb. • Kundačina, Milenko i Bandur, Valjko (2007), <i>Akademsko pisanje</i>, Užice: Učiteljski fakultet. • Kuzmanović Jovanović, A., Andrijević M., Filipović, J. (2012), <i>Priručnik iz akademskog pisanja</i>, Beograd: Cigoja štampa. • Sakan, Momčilo. Izrada stručnih i naučnih radova. Novi Sad: Prometej, 2005 • Silobrčić, V. (2000.) <i>Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo</i>. Zagreb: Medicinska naklada.

Syllabi izbornih programskih modula

Izborni modul: **KREATIVNI ODGOJ I OBRAZOVANJE
U UČEĆEM DRUŠTVU**

Voditeljica modula: **prof. dr. Mirjana Mavrk**

Nauka	Pedagogija
Modul	Izborni modul
Predmet	KREATIVNI ODGOJ I OBRAZOVANJE U UČEĆEM DRUŠTVU KREATIVNOST U UČEĆEM DRUŠTVU
Kolegij	KREATIVNOST I ZNANOST O ODGOJU U VISOKOTEHNOŠKOM DRUŠTVU
Godina	I
Semestar	prvi
Broj ECTS	5
Broj sati u semestru	10 P + 5 K
Vrsta nastavnog kontakta	Seminar, konzultacije/mentorski rad, ispit
Cilj predmeta	Omogućiti izbor istraživačke teme za disertaciju uvidom u razgranatost znanosti o odgoju, transdisciplinarnost pojma kreativnosti, te načine poimanja i karakteristike društva koje uči u suvremenim uvjetima visokotehnološkog razvoja
Sadržaj predmeta	Kvantitativno širenje i kvalitativno deferenciranje znanosti o odgoju i kreatologije. Duhovnoznanstvena pedagogija, empirijski i kritički pravci znanosti o odgoju i poimanje kreativnosti. Kreativnost, transcendencija i kriticizam. Teorija modernizacije i kreativnost. Kreativni prostor znanosti o odgoju u kulturi i umjetnosti. Kreativni prostor znanosti o odgoju u informacijskoj i informatičkoj pismenosti. Kreativni prostor znanosti o odgoju u psihologiji (teorijski koncepti suočavanja). Kreativni prostor znanosti o odgoju u sociološkom sistemskom pristupu (teorija sistema). Kreativni prostor znanosti o odgoju u antropologiji i etnologiji. Transdisciplinarno obrazovanje i kreativnost.
Ishodi učenja	Nakon realiziranja sadržaja polaznici će: 1. znanje o pravcima znanosti o odgoju (duhovnoznanstvena pedagogija, empirijska znanost o odgoju, kritička znanost o odgoju, fenomenologiska pedagogija...) moći povezati sa osnovama kreatologije kao znanosti o kreativnosti, te biti sposobljeni za upotrebu hermeneutičkog tumačenja i interpretacije odgojno-obrazovnog fenomena u kontekstu suvremenog društvenog razvoja , 2. utvrditi ili dopuniti tradicionalno poimanje darovitosti i kreativnosti, 3. razvijati nove ideje o prostorima realiziranja kreativnog odgoja i obrazovanja u suvremenom društvu.

Način vrednovanja	Ispit se sastoji od esejskog rada (do 10 kartica ili 10 x 1800 karaktera) koji imaju jasnu namjenu u komunikaciji s čitateljem (jasnoća i strukturiranost teme i ideje eseja), metodološku podlogu (vidljivost metode kojom se ulazi u ispitivanje teza i argumnetaciju), te poticajno povezivanje kreativnog i znanstveno preciznog izražavanja. Usmena ispitna komunikacija u grupnom obliku rada dopunjava pismenu zadaću.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Bronowski, J., <i>Porijeklo znanja i imaginacije</i>, Zagreb, 1981. • Čehok Ivan (ur.), <i>Filozofija odgoja</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1997. • Gudjons, H., <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>, Educa, Zagreb, 1994. • Konig/Zedler, <i>Teorije znanosti o odgoju</i>, Zagreb, 2001. • Kvaščev, R., <i>Psihologija stvaralaštva</i>, Beograd, 1976. • Magyari-Beck, I., <i>Creatology: Brief Notes on a Possible New Science of Creatology</i>, Corvinus University of Budapest, Hungary, 2011. • Magyari-Beck, I., <i>Creatology from 1977 to 2007: The First Thirty Years of a New Science of Creativity</i>, Corvinus University of Budapest, Hungary, 2007. • Mialaret, G, <i>Uvod u edukacijske znanosti</i>, Školske novine, Zagreb, 1989. • Pastuović, N., <i>Edukologija – integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja</i>, Znamen, Zagreb, 1999. • Supek, R., <i>Mašta</i>, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb, 1979. • Slatina, M., <i>Od individue do ličnosti – Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja</i>, Dom štampe, Zenica, 2005. • Vigotski, L., <i>Psihologija umjetnosti</i>, Nolit, Beograd, 1975.

Nauka	Pedagogija
Modul	Izborni modul
Pedmet	KREATIVNI ODGOJ I OBRAZOVANJE U UČEĆEM DRUŠTVU
Kolegij	KREATIVNOST U UČEĆEM DRUŠTVU
Godina	I
Semestar	prvi
Broj ECTS	5
Broj sati u semestru	10 P + 5 K
Vrsta nastavnog kontakta	Seminar, konzultacije/mentorski rad, ispit
Cilj predmeta	Pružiti uvid u diferenciranje praktičnih suvremenih pitanja o odgoju, obrazovanju i kreativnosti (ekologija, interkulturnost, seksologija, socijalna pedagogija, medicinska pedagogija, i t.d.) u kontekstu promjena u društvu i načinu mišljenja pod kraj 20. stoljeća, te diferenciranju paradigme kreativnosti od personalnog do općedruštvenog nivoa.

Sadržaj predmeta	Kritička analiza kulture i pluralizam stilova života. Od multikulturalnosti do interkulturalnog odnosa. Multipli identiteti pojedinca i zajednice. Promjena paradigmne kulturnih institucija: od muzeja do muzejske pedagogije. Promjena paradigmne informacijske pismenosti u školi: od knjižničara do informacijskog stručnjaka. Susret socijalne u kulturne antropologije. Seksualnost i gender studije. Kreativni pristupi zdravlju pojedinca i kvaliteti života zajednice. Oblici društvene podrške kreativnosti i darovitosti.
Ishodi učenja	Nakon realiziranog sadržaja polaznici će: 1. produbiti znanje o aktualnim zahtjevima pedagoške prakse, 2. moći vrednovati i znanstveno argumentirati prioritet koji se daje pojedinim odgojno-obrazovnim područjima današnjice, 3. praktično povezati paradigmu JA-kreativnosti (individualizacija) sa pradigmom MI-kreativnosti (socijalni pristup kreativnosti), te sa paradigmom KREACIJA kao INTERAKCIJA (dinamički pristup kreativnosti)
Način vrednovanja	Ispit se sastoji od esejskog rada (do 10 kartica ili 10 x 1800 karaktera) koji imaju jasnu namjenu u komunikaciji s čitateljem (jasnoća i strukturiranost teme i ideje eseja), metodološku podlogu (vidljivost metode kojom se ulazi u ispitivanje teza i argumnetaciju), te poticajno povezivanje kreativnog i znanstveno preciznog izražavanja. Usmena ispitna komunikacija u grupnom obliku rada dopunjava pismenu zadaću.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Bajtal, E., <i>Filozofski temelji psihologije</i>, Svjetlostkomerc, Sarajevo, 2006. • Bruner, J., <i>Kultura obrazovanja</i>, Educa, Zagreb, 2000. • Cajvert. L., <i>Kreativni prostor terapeuta</i>, Svjetlost, Sarajevo, 2001. • Dizdar, S., <i>Od podataka do metapodataka</i>, Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, 2011. • Glaveanu, V., <i>Paradigms in the Study of Creativity: Introducing the Perspective of Culturale Psychology</i>, LSE on line • Monaghan, J. & Just, P., <i>Socijalna i kulturna antropologija</i>, Šahinpašić, Sarajevo, 2003. • Suzić, N., <i>Futurologija u pedagogiji i sociološkim naukama</i>, Ektos, Banja Luka, 2012.

Nauka	Pedagogija
Modul	Izborni modul KREATIVNI ODGOJ I OBRAZOVANJE U UČEĆEM DRUŠTVU
Predmet	KREATIVNOST U CJELOŽIVOTNOJ EDUKACIJI NASTAVNIKA
Kolegij	DIJETE, ODGOJ, OBRAZOVANJE I KRATIVNOST
Godina	II
Semestar	treći
Broj ECTS	5
Broj sati u semestru	10 P + 5 K

Vrsta nastavnog kontakta	Seminar, konzultacije/mentorski rad, ispit
Cilj predmeta	Omogućiti izbor istraživačke teme za disertaciju uvidom u pedagoške implikacije dječije kreativnosti
Sadržaj predmeta	Porijeklo čovjekove kreativnosti. Mašta, igra i učenje u odgojnem radu. Darovitost kao izazov odrastanja. Kreativnost u rješavanju disciplinskih problema u odgoju djece. Darovitost između poteškoće u razvoju i genijalnosti. Istraživanja u području dječije kreativnosti i razvoja kritičkog mišljenja. Metod odgojno-obrazovnog rada između svladavanja i izraza.
Ishodi učenja	Nakon realiziranja sadržaja polaznici će: 1. moći definirati usko područje istraživanja kreativnosti u dječjoj populaciji kojim se žele baviti, 2. znati argumentirati važnost istraživačkog pothvata u domenu razvoja dječije kreativnosti, 3. operacionalizirane disertativne pojmove uklopiti u straživački projekt disertacije, 4. ojačati razumijevanje kreativnosti djece poimajući je sistemski, u suodnosu sa kreativnošću odraslih.
Način vrednovanja	Ispit se sastoji od esejskog rada (do 10 kartica ili 10 x 1800 karaktera) koji imaju jasnú namjenu u komunikaciji s čitateljem (jasnoća i strukturiranost teme i ideje eseja), metodološku podlogu (vidljivost metode kojom se ulazi u ispitivanje teza i argumnetaciju), te poticajno povezivanje kreativnog i znanstveno preciznog izražavanja. Usmena ispitna komunikacija u grupnom obliku rada dopunjava pismenu zadaću.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Cvetković, J. I Majurec, A., <i>Darovito je što će s njim?</i>, Zagreb, 1998 • Duran, M., <i>Dijete i igra</i>, Zagreb, 2001 • Grupa autora, <i>Dijete i kreativnost</i>, Globus, Zagreb, 1987. • Janović, J., <i>Zločesti đaci-genijalci</i>, Alinea, Zagreb, 1996 • Supek, R., <i>O kreativnosti djece, u knjizi Dijete i kreativnost</i>, ČGP Delo Ljubljana i OOURE Globus Izdavačka djelatnost Zagreb, 1987. • Winkel, R., <i>Djeca koju je teško odgajati</i>, educa, Zagreb, 1996.

Nauka	Pedagogija
Modul	Izborni modul KREATIVNI ODGOJ I OBRAZOVANJE U UČEĆEM DRUŠTVU
Predmet	KREATIVNOST U CJELOŽIVOTNOJ EDUKACIJI NASTAVNIKA
Kolegij	ODRASLI, OBRAZOVANJE I KREATIVNOST
Godina	II
Semestar	treći
Broj ECTS	5
Broj sati u semestru	10 P + 5 K
Vrsta nastavnog kontakta	Seminar, konzultacije/mentorski rad, ispit

Cilj predmeta	Omogućiti izbor istraživačke teme za disertaciju uvidom u andragoške implikacije kreativnosti odraslih u procesu obrazovanja
Sadržaj predmeta	Iskustvo i kreativnost u učenju odraslih. Mašta, igra i učenje u drugom, terećem i četvrtom životnom dobu. Učitelj kao andragog: susret sa kreativnim roditeljem u školi. Kreativnost u metodici obrazovanja odraslih. Odrasli u procesu razvoja kritičkog mišljenja: socijalizacija odraslih. Andragogija, proizvodne djelatnosti i umjetnost: paradigme kreativnosti i odraslost.
Ishodi učenja	Nakon realiziranja sadržaja polaznici će: 1. moći definirati područje istraživanja kreativnosti odraslih kojim se žele baviti, 2. znati argumentirati važnost istraživačkog pothvata u domenu podrške i razvoja kreativnosti odraslih, 3. operacionalizirane disertativne pojmove uklopiti u straživački projekt disertacije, 4. ojačati razumijevanje kreativnosti odraslih poimajući je sistemski, u suodnosu sa kreativnošću djece.
Način vrednovanja	Ispit se sastoji od esejskog rada (do 10 kartica ili 10 x 1800 karaktera) koji imaju jasnú namjenu u komunikaciji s čitateljem (jasnoća i strukturiranost teme i ideje eseja), metodološku podlogu (vidljivost metode kojom se ulazi u ispitivanje teza i argumnetaciju), te poticajno povezivanje kreativnog i znanstveno preciznog izražavanja. Usmena ispitna komunikacija u grupnom obliku rada dopunjava pismenu zadacu.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Supek, R., <i>Razvitak i učenje u vezi s kreativnošću</i>, Pedagoški rad/3-4, Zagreb, 1977. • Kalin, B., <i>Logika i oblikovanje kritičkog mišljenja</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1982. • Koren, I., <i>Pogled na pojam nadarenosti i uloga nadarenih pojedinaca u suvremenom svijetu</i>, Prosvjetni svijet Hrvatske, Zagreb, 1985. • Kvaščev, R., <i>Podsticanje i sputavanje stavralačkog ponašanja ličnosti</i>, Sarajevo, 1975. • Pastuović, N., <i>Edukologija – integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja</i>, Znamen, Zagreb, 1999.

Izborni modul:

KREATIVNI ODGOJ, KULTURA I KIĆ

Voditelji modula:

prof. dr. Mladen Bevanda, professor emeritus i prof. dr. Snježana Šušnjara

Nauka	Pedagogija
Modul	Izborni modul KREATIVNI ODGOJ, KULTURA I KIĆ
Predmet	Kultura i kreativni odgoj
Kolegij	Kultурне i povijesne karakteristike kreativnosti
Godina	I
Semestar	prvi

Broj ECTS	5
Broj sati u semestru	10 P + 5 K
Vrsta nastavnog kontakta	Seminar, konzultacije/mentorski rad, ispit
Cilj predmeta	Omogućiti izbor istraživačke teme za disertaciju uvidom u razgranatost znanosti o odgoju, transdisciplinarnost pojma kreativni odgoj, te vidovi razumijevanja i uporabe pojmoveva kultura i kič.
Sadržaj predmeta	Objasniti pojmove: kultura, materijalna, duhovna, kulturna baština, spomenici kulture, muzeji, arhivi i dr. Pseudokultura, kvazikultura „žuta štampa“ (kič, šund), senzacionalizam, profiterstvo, komercijalizacija, predrasude, stereotipi, propaganda, primitivizam, nekultura – teme za razmatranje Pedagozi klasični o kulturi – od Antike preko Srednjeg vijeka, Prosvjetiteljstva do kraja 20. stoljeća. Kulturna pedagogija: njeni predstavnici: W.Diltey, E. Špranger, Th.Litt i dr. Pokret za umjetnički odgoj i njegove intencije i refleksije u BiH
Ishodi učenja	Nakon realiziranja sadržaja polaznici će razviti: 1. znanje o pojmovima kič, kultura i kreativni odgoj; kritički će sagledati stereotipna shvaćanja, važnost prepoznavanja diskriminacije i kršenja ljudskih prava 2. biti sposobljeni za uporabu i interpretaciju odgojno-obrazovnog fenomena u kontekstu suvremenog društvenog razvoja u svjetlu isticanja etičnosti, humanosti i ulozi škole u svekupnom procesu, 3. utvrditi ili dopuniti tradicionalno poimanje kulture, kiča i kreativnog odgoja, 4. razvijati nove ideje o međukulturalnoj suradnji i solidarnosti između učenika i studenata u suvremenom društvu, 5. Uočiti važnost kulture dijaloga i sposobnost dijalogiziranja. 6. Metodološka sposobljenost za istraživanje i proučavanje kulturoloških fenomena.
Način vrednovanja	Ispit se sastoji od esejskog rada (do 10 kartica ili 10 x 1800 karaktera) koji imaju jasnu namjenu u komunikaciji s čitateljem (jasnoća i strukturiranost teme i ideje esaja), metodološku podlogu (vidljivost metode kojom se ulazi u ispitivanje teza i argumentaciju), te poticajno povezivanje kreativnog i znanstveno preciznog izražavanja. Usmena ispitna komunikacija u grupnom obliku rada dopunjava pismenu zadaću.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Blažević, J., <i>Proroci novoga doba</i>, Teovizija, Zagreb, 2009. • Bruner, J., <i>Kultura obrazovanja</i>, Educa, Zagreb, 2000. • Džubran, H., <i>Vjesnik, Suza i osmijeh, mirisni plodovi duše</i>, Sarajevo, 2005. • Morin, E., <i>Misliti Europu</i>, Durieux, 1995. • Montenj, M., <i>Ogledi</i>, Valjevo-Beograd, 1990. • Orwell, G., <i>Tisuću devetsto osamdeset četvrta</i>, August Cesarec, Zagreb, 1984. • Roterdamski, E., <i>Pohvala ludosti</i>, Mono-Manna press, 2002 • Seneka, L.A., <i>Dijalozi</i>, Mono-Manna press, Beograd, 2002 • Šušnjić, Đ., <i>Ribari ljudskih duša</i>

Nauka	Pedagogija
Modul	Izborni modul
KREATIVNI ODGOJ, KULTURA I KIČ	
Predmet	Kultura i kreativni odgoj
Kolegij	
Godina	
Semestar	
Broj ECTS	
Broj sati u semestru	
Vrsta nastavnog kontakta	Seminar, konzultacije/mentorski rad, ispit
Cilj predmeta	Pružiti uvid o utjecaju medija na pitanja o odgoju, obrazovanju i kreativnosti (tisak, radio, film, internet, i t.d.). Izmijenjena uloga škole i njen značaj u kontekstu promjena u društvu i načinu mišljenja krajem 20. stoljeća
Sadržaj predmeta	Tisk/štampa, radio, film, internet – promotori kulture ali i kiča i kvazikulture Kulturološka uloga medija Škola kao kulturna ustanova (manifestacije, smotre, priredbe, obljetnice, dani kulture i sl.) Enkulturacija – temeljno učenje kulture (Herbart, Gudjons) Multikulturalizam. Kultura dijaloga i Politička kultura. Akademska kultura Kulturne navike, kulturno ponašanje (obitelj, predškolske ustanove, škole, društvo) 21. svibnja – svjetski dan kulturnog razvoja i 8.rujna – međunarodni dan pismenosti Međunarodne i europske deklaracije i konvencije o kulturi (ima ih više)
Ishodi učenja	Polaznici će ovladati osnovnim pojmovima i uvidjeti njihov utjecaj u svakodnevnom komuniciranju i ophođenju pojedinaca jednih s drugima. Multikulturalizam, kultura dijaloga i sve druge kulture pobudit će interes ka dalnjim istraživanjima ovih fenomena i razotkrivanja njihovih 'lažnih' lica.
Način vrednovanja	Ispit se sastoji od esejskog rada (do 10 kartica ili 10 x 1800 karaktera) koji imaju jasnu namjenu u komunikaciji s čitateljem (jasnoća i strukturiranost teme i ideje esej), metodološku podlogu (vidljivost metode kojom se ulazi u ispitivanje teza i argumentaciju), te poticajno povezivanje kreativnog i znanstveno preciznog izražavanja. Usmena ispitna komunikacija u grupnom obliku rada dopunjava pismenu zadaću.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Gudjons, <i>Pedagogija</i>, Educa, Zagreb. • Bruner, J., <i>Kultura obrazovanja</i>, Educa, Zagreb, 2000. • Krizmanić, M., <i>Život s različitim</i>, Profil, 2010.

	<ul style="list-style-type: none"> • O'Brien, M.D., <i>Rat za duše naše djece</i>, Treći dan, 2009, Zagreb. • Delors, J., <i>Učenje blago u nama</i>, Educa, Zagreb, 1998. • Managhan, J., Just, P., <i>Socijalna i kulturna antropologija</i>, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2003 • Kale, E., <i>Uvod o znanost o kulturi</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1988.
--	---

Nauka	Pedagogija
Modul	Izborni modul
	KREATIVNI ODGOJ, KULTURA I KIČ
Predmet	Kič i kreativni odgoj
Kolegij	Karakteristike kiča
Godina	II
Semestar	treći
Broj ECTS	5
Broj sati u semestru	10 P + 5 K
Vrsta nastavnog kontakta	Seminar, konzultacije/mentorski rad, ispit
Cilj predmeta	Omogućiti izbor istraživačke teme za disertaciju uvidom u važnost spomenutih pojmoveva i njihove uloge u životu pojedinca
Sadržaj predmeta	Globalizacija i kultura. Kultura i identitet Kulture različitosti. Interkulturalizam. Kultura, humanizam, etika, tradicija, modernost. Uloga škole njegovanju različitosti kultura, multikulturalizma. Kulture vrednote. Devijacije u kulturi – nasilje, novi fenomeni navijačkog nasilja, i sl. Kreativnost, etičnost, humanost, škola kao poticaj kulturnom i kreativnom ponašanju i izričaju Manipulacije slušateljima i gledateljima putem tzv. kulturnih sadržaja. Diskriminacije raširene u kulturi ili putem kulture Kultura ljudskih prava i odgovornosti (aktivan otpor nasilju, ksenofobiji, šovinizmu, nacionalnoj i vjerskoj nesnošljivosti) Poštovanje, poznavanje i priznavanje kulturnih i drugih razlika među ljudima, te promicanje međukulturne suradnje i solidarnosti među učenicima i studentima
Ishodi učenja	Nakon realiziranja sadržaja polaznici će: 1. Bolje razumjeti pojmove kultura, kreativnost, etičnost, 2. znati argumentirati važnost istraživačkog pothvata u domenu kulture i 'nekulture', 3. operacionalizirane pojmove uklopiti u istraživački projekt disertacije, 4. ojačati razumijevanje različitosti i važnosti tolerancije, 5. Razvijati senzibilitet za kulturno i kvazi i pseudo kulturno
Način vrednovanja	Ispit se sastoji od esejskog rada (do 10 kartica ili 10 x 1800 karaktera) koji imaju jasnu namjenu u komunikaciji s čitateljem (jasnoća i strukturiranost teme i ideje esej), metodološku podlogu (vidljivost metode kojom se ulazi u ispitivanje teza i argumnetaciju), te poticajno

	povezivanje kreativnog i znanstveno preciznog izražavanja. Usmena ispitna komunikacija u grupnom obliku rada dopunjava pismenu zadaću.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Zvonarević, M., <i>Socijalna psihologija</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1989. • Furlan, I., <i>Pedagogizacija čovjekove okoline</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1974. • Leissmann, K.P., <i>Teorija neobrazovanosti</i>, Jesenski i Turk, Zagreb, 2008. • Sayyed H.N., <i>Razgovori</i>, Dobra knjiga, Sarajvo, 2007. • Božović, R., <i>Spektakl i medijska kultura</i>, Kulture ritmova i spektakla, Časopis za teoriju i sociologiju kulture i kulturnu politiku, Beograd, I - 12 – 52, 2010 • Grandić, R. (2007): <i>Prilozi estetskom vaspitanju</i>, Savez pedagoških društava Vojvodine, Novi Sad • Lukić, M. (1980): <i>Elementarni problemi etike</i>, Naučna knjiga, Beograd

Nauka	Pedagogija
Modul	Izborni modul
KREATIVNI ODGOJ, KULTURA I KIČ	
Predmet	Kič i kreativni odgoj
Kolegij	Pedagogija kiča
Godina	II
Semestar	treći
Broj ECTS	5
Broj sati u semestru	10 P + 5 K
Vrsta nastavnog kontakta	Seminar, konzultacije/mentorski rad, ispit
Cilj predmeta	Omogućiti izbor istraživačke teme za disertaciju uvidom u andragoške implikacije kreativnosti odraslih u procesu obrazovanja
Sadržaj predmeta	Pedagogija i kultura. Sadržaji kulture u kurikulumu. Sudjelovanje pedagoga u kreiranju kulture škole. Ospozobljenost nastavnika – ne samo likovnog, glazbenog i tjelesnog odgoja, svih nastavnih predmeta u njegovanju i razvijanju kulture i kreativnog odgoja. Poticanje, stimuliranje i evauliranje Izvannastavne aktivnosti i mogućnosti njegovanja kulture i kreativnog odgoja Kako razvijati potrebu za čitanjem literature. Kriza kultura.
Ishodi učenja	Nakon realiziranja sadržaja polaznici će: 1. moći definirati područje istraživanja kreativnosti nastavnika i nastavnih sadržaja, 2. znati argumentirati važnost istraživačkog pothvata u domenu nastavnog rada i razvoja kreativnosti nastavnika, 3. operacionalizirane disertativne pojmove uklopiti u straživački projekt disertacije, 4.

	ojačati razumijevanje važnosti kreativnosti u pedagoškom radu, poimajući je sustavno, u korealiciji s kreativnošću učenika.
Način vrednovanja	Ispit se sastoji od esejskog rada (do 10 kartica ili 10 x 1800 karaktera) koji imaju jasnou namjenu u komunikaciji s čitateljem (jasnoća i strukturiranost teme i ideje esaja), metodološku podlogu (vidljivost metode kojom se ulazi u ispitivanje teza i argumnetaciju), te poticajno povezivanje kreativnog i znanstveno preciznog izražavanja. Usmena ispitna komunikacija u grupnom obliku rada dopunjava pismenu zadaću.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Armstrong, T., <i>Najbolje škole</i>, Educa, Zagreb, 2008. 2. Kvaščev, R., <i>Podsticanje i sputavanje stvaralačkog ponašanja ličnosti</i>, Sarajevo, 1975. 3. Pehar, L., <i>Slobodno vrijeme mladih, ili...</i> Filozofski fakultet, Sarajevo, 2003. 4. From, E., <i>Imati ili biti, Sapiens</i>, Zagreb, 2004. 5. Dahlhaus, C., <i>Estetika glazbe</i>, AGM, Zagreb, 2003. 6. Polič, R., <i>Odgoj i dokolica</i>, Metodički ogledi, 10/2, 2003. 7. Polič, M., Polič, R., <i>Vrijeme, slobodno od čega i za što?</i>, Filozofska istraživanja 114/2, 2009. 8. Attali, J., <i>Buka</i>, Vuk Karadžić, Beograd, 1983.

Izborni modul: AKSIOLOGIJSKE OSNOVE KREATIVNOG ODOGOJA

Syllabus predmeta *Vrijednosti i odgoj*

Nauka	PEDAGOGIJA
Modul	AKSIOLOGIJSKE OSNOVE KREATIVNOG ODOGOJA
Predmet	Vrijednosti i odgoj
Kolegiji	a) Teorije vrijednosti i odgoj b) Estetika i estetski odgoj
Studijska godina	Prva
Semestar	I
ECTS	10
Broj sati u semestru	20 P + 10 K
Oblici nastavnog rada	Predavanja, diskusija, grupni rad, samostalni rad i prezentacije
Cilj predmeta	Studenti doktoralnog studija treba da usvoje i razumiju odnos vrijednosti i odgoja; da poimaju i argumentirano obrazlažu odgoj kao vrijednost uopće; odgoj kao temeljnu ljudsku vrijednost; odgoj kao društvenu vrijednost; odgoj kao globalnu vrijednost. Treba da razumiju i interpretiraju aksilogiju kao opću teoriju vrijednosti, i kao teoriju temeljnih vrijednosti sadržanih u samom odgoju (intelektualnom, moralnom i estetskom odgoju).

Sadržaj	Tok rada sa studentima doktorskog studija će se usmjeravati na proučavanje odgovarajućih tekstova i na diskusije i rasprave o sljedećim temama: Aksiologija šta, kako i zašto nešto vrednujemo? Vrijednosti jučer i danas. Postoje li univerzalne vrijednosti, univerzalni moralni principi ispravnog/neispravnog; dobrog/lošeg za svako društvo ili su vrijednosti „relativne“ i zavise od društvenog, vremenskog i kulturološkog konteksta. Aksiološke teorije: idealističke, pragmatističke, naturalističke, egzistencijalističke i njihov utjecaj na konkretnu odgojnu praksu. Kreativnost kao ekskluzivnaljudska vrijednost; kreativnost, stvaralaštvo, inovatorstvo u službi čovjeka i (ili) protiv čovjeka. Univerzalna ili relativna vrijednost ljepote/harmonije. Vrednovanje estetike i estetskog odgoja iz aspekta etike. Čovjek/dijete kao najviša etička i estetska vrijednost.
Ishodi	Student doktoralnog studija će razumjeti da se istraživač teško oslobađa od vlastite vrijednosne orijentacije (čak i vlastitih predrasuda) i da svaki znanstvenik mora nastojati da razumije problem u određenom društveno-historijskom i kulturološkom kontekstu, te da u svojim vlastitim istraživanjima traga za metodološkim putevima maksimalne objektivizacije. U konkretnom istraživačkom zadatku student doktoralnog studija će uspješno razrješavati pitanje u kojoj mjeri njegovi rezultati doprinose proširivanju znanja, a u kojoj mjeri i kako doprinose promjenama u samom društvu.
Kompetencije	Kompetentan naučni podmladak u pedagoškoj znanosti dosljedno razvija logiku, etiku i estetiku u svojim naučno-istraživačkim radovima. Pristupa odgoju i obrazovanju kao svojevrsnoj kreativnoj ljudskoj djelatnosti visokih etičkih i estetskih vrijednosti i doprinosi njenom stalnom razvoju. Kompetentno stvara i razvija atmosferu poštovanja pozitivnih (univerzalnih, istinskih) vrijednosti i pobuđuje i intenzivira razvoj svih drugih vrijednosti.
Literatura	
a) Obavezna:	<ul style="list-style-type: none"> • Abell, S.K.& Lederman N.G.(eds) (2007). <i>Handbook of research on science education</i>. New York: Routledge. • Djui, Dž. (1962). Logika, teorija istraživanja. Beograd: Nolit • Hufnagel, E. (2002). <i>Filozofija pedagogije</i>. Zagreb: Demetra. • Konig, E. i Zedler, P. (2001). <i>Teorije znanosti o odgoju</i>. Zagreb: Educa. • Legrand, L.(1995). <i>Moralna izobrazba danas: ima li to smisla?</i> Zagreb: Educa. • Pavićević, V. (1967). <i>Osnovi etike</i>. Beograd: Kultura. • Rescher, Nicholas (2005). <i>Value Matters: Studies in Axiology</i>. Frankfurt: Ontos Verlag • Tanović, A. (1978). <i>Vrijednosti i vrednovanje</i>. Sarajevo: IGKRO Svjetlost. • Vuk-Pavlović, P. (1996). <i>Filozofija odgoja</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
b) Šira literatura:	

- Bašić, S. (1990). Odgoj kao predmet pedagogijske spoznaje. *Pedagogija*, Beograd 1-2 (103-127)
- Bašić, S. (1990). Deskriptivni i normativni pojam odgoja. *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, Zadar (167-178).
- Bratanić, M. (2002). *Paradoks odgoja*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Florić-Knežević, O. (2005). *Pedagogija razvoja*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Giesecke, H. (1993). *Uvod u pedagogiju*. Zagreb: Educa.
- Gudjons H. (1994). Pedagogija - temeljna znanja. Zagreb: Educa.
- Lenzen, D. (2002). *Vodič za studij znanosti o odgoju*. Zagreb: Educa.
- Lesourne, J. (1993). *Obrazovanje & društvo*. Izazovi 2000 godine. Zagreb: Educa.
- Mijatović, A. (2000): *Leksikon temeljnih pedagoških pojmovi*. Zagreb: Edip.
- Mijatović, A. (ur.) (1999). *Osnove suvremene pedagogije*. Zagreb, HPKZ.
- Morin, E. (1973). *Le paradigme perdu: la nature humaine*. Paris: Seuil
- Morin, E. (2002). *Odgoj za budućnost*. Zagreb: Educa.
- Morin, E. (2006). *Evropska kultura i evropsko barbarstvo*. Zagreb: AGM Sintagma.
- Pastuović, N. (1999). *Edukologija: integrativna znanost o sustavu obrazovanja i odgoja*. Zagreb: Znamen.

Izborni predmet I	u II semestru 30 sati ECTS 10
Izborni predmeti II	

Syllabus predmeta *Aksiologija odgoja*

Nauka	PEDAGOGIJA
Modul	AKSIOLOGIJSKE OSNOVE KREATIVNOG ODOGOJA
Predmeti	Aksiologija odgoja
Kolegiji	a) Vrijednost i tipovi kreativnosti b) Aksiološki aspekti odgoja/obrazovanja
Studijska godina	Druga
Semestar	III
ECTS	10
Broj sati u semestru	20 P + 10 K
Oblici nastavnog rada	Predavanja, diskusija, grupni rad, samostalni rad i prezentacije
Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta je da studenti doktoralnog studija usvoje i razumiju da različiti ljudi na različit način vrednuju stvari i pojave; da kao istraživači budu sposobljeni da ispituju prirodu vrijednosti, različite vrste vrijednosti, uključujući etičke, moralne, religijske i estetske dr. vrijednosti. Da budu sposobljeni da proučavajune samo kako i zašto ljudi upoređuju i određuju vrijednost pojedinih stvari, nego i sam učinak tih vrijednosti na čovjeka i njegovu stvarnost.
Sadržaj	Tok rada sa studentima doktorskog studija će se usmjeravati na proučavanje odgovarajućih tekstova i na diskusije i rasprave o

	<p>sljedećim temama: Ako različiti ljudi različito vide, čuju i rade onda oni i misle drugačije. Svaka osoba će u procjeni istog predmetu, pojave, ideje ili uvjerenja pristupiti na drugačiji način (primjeri iz kulturnih studija ili primjeri iz socijalne psihologije i psihologije ličnosti) i može im davati realnu vrijednost ili ih precijenjivati. Kako istraživanjima i doprinositi odgojnoj praksi za uspješno realno procijenjivanje vrijednosti kreativnog stvaralaštva.</p> <p>Svi ljudi vrednuju i procjenjuju vrijednosti prema obrascu koji je svojstven samo njima. Aksiološka proučavanja različitih aspekata odgoja i obrazovanja potvrđuju da se načini procjenjivanja i vrednovanja, te uspotavljanja parametara i obrazaca procjene može učiti. Slobodna i kreativna ličnost ima veću potrebu da stvara i daje, a znatno manju da posjeduje ono što javno mnjenje precjenjuje.</p> <p>Procjene različitih tipova kreativnosti i rasprava o njihovoj realnoj vrijednosti.</p>
Ishodi	<p>Studenti doktoralnog studija bit će sposobni da se suočavaju sa nerealnim procjenama vrijednosti kreativnog doprinosa pojedinaca ili produkata. U stanju su da razumiju i vrednuju probleme u ponašanju onih koje rukovodi potreba za posjedovanjem, nasuprot potrebi za vlastitim razvojem i stvaralaštvom.</p> <p>Znaju kako razvijati metodologiju istraživanja vrijednosne orientacije mladih i kako na rezultatima istraživanja razvijati strategije podučavanja i odgoja za realno vrednovanje.</p>
Kompetencije	<p>Kompetentan naučni podmladak u pedagoškoj znanosti dosljedno razvija lična svojstva poput moralnosti, dosljednosti, pouzdanosti, fleksibilnosti i kreativnost u pristupima pedagoškoj stvarnosti i posebno u prepoznavanju istraživačkih problema.</p> <p>Kreira stvaralačku atmosferu u svom radnom okruženju i podstiče mlade na stvaranje i razvijanje vlastite individualnosti umjesto pukog konzumerizma.</p>
Literatura	
<p>a) Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dryden,G.- Vos, J. (2001.). <i>Revolucija u učenju</i>. Zagreb: Educa. • <u>Findlay, J. N.</u> (1970). <i>Axiological Ethics</i>. New York: Macmillan. • Flere, S. (ur.) (1986). <i>Proturječja suvremenog obrazovanja</i>. Ogledi iz sociologije obrazovanja. Zagreb: RZ RKSSO. • Freire, P. (1993). <i>Pedagogy of the Oppressed</i>. New York: Continuum. • Kvaščev, R. (1981). <i>Mogućnosti i granice razvoja inteligencije</i>. Beograd: Nolit • Marinković, R.: <i>Inteligentni sustavi za poučavanje</i>. HZTK, Zagreb, 2004. • McKenzie, J. (2001). <i>Changing Education</i>. Edinburgh: Pearson Education Limited Press. • Mijatović, A. (ur.) (1999). <i>Osnove suvremene pedagogije</i>. Zagreb, HPKZ. • Schachll, H. (2000). <i>Učenje bez straha</i>. Zagreb: Educa. • Schwartz, Sh.H. (1999). A Theory of Cultural Values and Some Implications for Work. <i>Applied Psychology: an International Review</i>, 48 (1), 23–47. • Weisbach, Ch. – Dachs, U. Kako razviti emocionalnu inteligenciju. Zagreb: 	

Knjiga/Dom.

- Zohar, D. – Marshall, I. (2002). SQ / Duhovna inteligencija–suštinska inteligencija. Zagreb: V.B.Z.

b) Šira literatura

- Biermann, R. (ed.) (2003). Europe at Schools in South Eastern Europe – Country Profiles. Zentrum für Europäische Integrationsforschung. Rheinische Friedrich – Wilhelms – Universität Bonn.
- Bourdieu, P. & J.C. Passeron (2000). *Reproduction in Education, Society and Culture*.
- Campbell, D.E. (2000). *Choosing Democracy: A Practical Guide to Multicultural Education*. New Jersey: Pearson Education.
- Coleman J.J. (1990). *Equality and Achievement in Education*. Boulder: Westview Rowman & Littlefield Publishers.
- Greene, M. (1988). *The dialectic of freedom*. New York: Teachers College Press.
- Pettit, Philip (1996). *The Common Mind: An Essay on Psychology, Society, and Politics*. New York: Oxford University Press.
- Stoll, L.- Fink, D. (2000). *Mijenjajmo naše škole*. Zagreb: Educa.
- Torres, A. C. and Antikainen, A. (Eds.) The International Handbook on the Sociology of Education. An International Assessment of New Research and Theory. New York: Sage publications.
- Vico, G. (1993). *On humanistic education*. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press.

Izborni predmet I	U IV semestru 30 sati ECTS 10
Izborni predmeti II	

Izborni programski modul: **RAZVIJANJE I PODSTICANJE KREATIVNOG PONAŠANJA UČENIKA**

Voditelji modula: **prof. ddr. Lidija Pehar i prof. dr. Amir Pušina**

ZNANOST	Pedagogija
Modul	RAZVIJANJE I PODSTICANJE KREATIVNOG PONAŠANJA UČENIKA
Predmet	Odgoj i kreativno ponašanje
	1. Psihološke karakteristike kreativnosti 2. Kreativni odgoj i obrazovanje u školi
Godina	prva
Semestar	prvi
Broj ETCS	10
Status modula	obavezni
Broj sati u semestru	20P + 10K
Vrsta kontakta	Predavanje, konsultacije

Cilj predmeta	Cilj predmeta (1 i 2) je istraživanje <i>Psiholoških karakteristika kreativnosti kao polaznice za odgojni poticaj razvoja ličnosti. Klinička analiza kurikuluma, metoda i oblika rada u školi i razvoj kreativnosti.</i>
Sadržaj predmeta	<p>Psihološke karakteristike kreativnosti. Pojava kognitivne revolucije. Modeliranje inteligentnih procesa: učenja o ljudskoj inteligenciji i kreativnosti kao njenoj sastavniči stvaranju „inteligentnih strojeva“. Organ imenom mozak: mozak kao djelatni stroj. Škola i inteligencija. Škola i kreativnost. Ko uspijeva u školi. Nova shvaćanja inteligencije i kreativnosti. Anegdotski podaci o darovitoj djeci. Klinička istraživanja darovitosti. Psihologička istraživanja darovitosti. Zašto su neka djeca darovita a druga nisu. Pedagoške konzekvenčne teorijskih pristupa darovitosti. Pojmovna razgranjenja kreativnosti, darovitosti, nadarenosti i talentiranosti. Dinamika i procesi u ličnosti.</p> <p>Kreativni odgoj i obrazovanje u školi. Odnos između kreativnosti i samoaktualizacije. Istraživanja Guilforda i Torrancea o samo djelimičnoj povezanosti kreativnosti i inteligencije. Kako je sve moguće kreativnost mjeriti. Organizacija odgojno-obrazovnog procesa za poticanje kreativnosti. Istraživanja Maslova o povezanosti kreativnosti i samoaktualizacije. Istraživanja odnosa kreativnosti i akademskih postignuća. Uloga mašte u kreativnosti. Psihometrijski pristup kreativnosti. Gilfordova kocka intelektualnih sposobnosti. Kreativno mišljenje: fluentnost u stvaranju ideja, asocijativna fluentnost, spontana fleksibilnost, adaptivna fleksibilnost. Kako sve pokazati učenicima da njihove ideje imaju vrijednost. Po čemu je kreativna osoba osobena. Da li je samo kreativna osoba samoaktualizirana. Pregled suvremenih istraživanja o kreativnosti učenika.</p> <p>Uđbenik i kreativnost. Metode poticanja dječje kreativnosti. Tehnike kreativnog mišljenja. Svakodnevne vježbe za poticanje kreativnosti kod djece. Kreativno okruženje vašeg djeteta: od pačeta do labuda. Sinergetske spirale učenja. „kako pametni roditelji stvaraju pametnu djecu.“ Što je to mali genijalac. Kako se postaje velikan. „mama čujem te a još se nisam rodio“. Stigli su novi klinici: indigo djeca. Metode poučavanja indigo i kristalne djece. Obrazovatelji progovaraju o indigo djeci. Učenje i kreativnost povezani s „dušom“. Metode saznavanja i kreativnost. Metodsko izvedbene kreacije i kreativnost. Kako podsticati kreativnost a kako je evaluirati. Istraživanja o stereotipima studenata o nadarenoj djeci.</p>
Ishodi	Ishodi su ništa drugo nego operacionalizacija naprijed postavljenog cilja.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Buzan,T. (2006). Mali genijalac. Beograd: LogosArt. • Cvetković i Lay. (2002). Darovito je što će sa sobom? Zagreb: Alinea. • Cvetković i Lay. (1988). Darovito je što će s njim? Zagreb: Alinea. • Coudris, M. (1987). Mama, čujem te.... Beograd: Dereta. • Votlis, V. (2008). Kako postati genijalan. Beograd: Mandala.. • Carroll, L. i Tober, J. (2009). Indigo djeca – deset godina poslije.

	<p>Zagreb: Planetopija makronova.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Carroll, L. i Tober, J. (2003). Indigo djeca – stigli su novi klinci. Zagreb: Teledisk. • Pehar,L . (2007) Psihološke posljedice reforme osnovne škole. Sarajevo: Službeni list. • Jasper, J. (1996). Vaše kompetentno dijete. Zagreb: Educa. • Slatina,M. (1998). Nastavni metod. Srajevo: Filozofski fakultet.. • Kvaščev, R. (1976). Psihologija stvaralaštva. Beograd: Beogradski izdavački zavod. • Sternberg, J.R. (1999). Uspješna inteligencija. Zagreb: Barka. • Zbornik. (2011). Škola odgoj i učenje za budućnost.Zagreb: Sveučilište u Zagrebu i Učiteljski fakultet. • Previšić, V. (1987). Izvannastavne aktivnosti i stvaralaštvo. Zagreb: Školske novine. • Sternberg, J.R. (1999). Uspješna inteligencija. Zagreb: Barka. • Stevanović, M. (2000). Modeli kreativne nastave. R&S: Tuzla. • Almeida,L. (2008). Torrance Test of Creative Thinking. Thinking Skills and Creativity,(1). • Burleson,W. (2005). Developing creativity, motivation, and self – actualization with learning systems. Human-Computer Studies (63). • Faure,E. (1972). Learning To Be: The Word of Education Today and Tomorow. Paris: UNESCO. • Guilford,J.P. (1968). Ineligence, Creativity and their Educational Implications. San Diego: Rober Knapp, Publischer. • Karkockiene,D. I Butkiene,G. (2005). Some relationship betwen students creative and intellectual abilities, Psichologija, 32. • Rogers,C.R.(1977). Carl Rogers on Personal Power. New York:Delacorte Press. • Rogers, C.R.(1980). A Way of Being. Boston: Houghton Mifflin Company. • Gopnik, I.A. (2003). Znanstvenik u kolijevci. Zagreb: Educa. • Jensen, E. (2005). Poučavanje s mozgom na umu. Zagreb:Educa. • Pospiš, M. (2011). Važnost rane stimulacije mozga. Zagreb Educa. • Goleman, D. (1997). Emocionalna inteligencija, zašto može biti važnija od kvocijenta inteligencije. Zagreb: Mozaik knjiga.
--	--

Nauka	PEDAGOGIJA
Modul	RAZVIJANJE I PODSTICANJE KREATIVNOG PONAŠANJA UČENIKA (izborni modul)
Predmet	Kreativnost nastavnika i učenika
Kolegiji	a) Metode razvoja dječije kreativnosti b) Procjena kreativnosti nastavnika i učenika
Studijska godina	II
Semestar	III
ECTS	10

Broj sati u semestru	20 P + 10 K
Vrste nastavnih kontakata	Predavanje/seminar/konsultacije
Cilj predmeta	Razumijevanje metoda razvoja/poticanja dječije kreativnosti temeljem Investirajuće teorije kreativnosti i Teorije uspješne inteligencije. Razvijanje proceduralnih znanja poticanja kreativnosti temeljem triarhičkog pristupa poučavanju i vrednovanju kroz različte nastavne sadržaje: matematiku, prirodne i društvene nauke, strane jezike, umjetnost, muziku, tjelesni odgoj. Poticanje razvoja proceduralnih kompetencija za neformalnu i formalnu procjenu kreativnosti učenika i nastavnika temeljem Trosložne teorije o intelektualnim stilovima.
Sadržaj	Kreativnosti kroz prizmu Investirajuće teorije kreativnost, Teorije uspješne inteligencije i Trosložne teorije o intelektualnim stilovima. Konfluentnost faceta kreativnosti Investirajuće teorije: intelektualne sposobnosti, znanje, intelektualni stilovi, ličnost, motivacija, okružje. Intelektualni stilovi kreacije u trosložnom modelu: procjena i samoprocjena.
Ishodi	Očekuje se da će kandidati nakon apsolviranih kolegija razumjeti smisao i značaj razvoja i procjene dječije kreativnosti temeljem savremenih teorija kreativnosti, sposobnosti i poučavanja. Oni će biti sposobni praktično procijeniti i elaborirati intelektualne stlove kreacije učenika i nastavnika instrumentarijem izvedenim iz Trosložne teorije o intelektualnim stilovima.
Način vrednovanja	Esejski rad koji na teorijskoj ravni propituje smisao i značaj poticanja i procjene kreativnosti učenika i nastavnika temeljem savremenih psiholoških teorija. Seminarski rad kao rezultat empirijskog istraživanja - procjene kreativnosti učenika i nastavnika.
Literatura:	
<ul style="list-style-type: none"> • Kyle A. Hartley, & Jonathan A. Plucker (2012). <i>Creativity and intellectual styles</i>. Inn Zhang, L. F., Sternberg, R. J., & Rayner (Eds.) <i>Handbook of intellectual styles</i> (pp 193-208) • Lubart, T. I. (1994). Creativity. In R. J. Sternberg (Ed.), <i>Thinking and problem solving</i> (pp. 290–332). San Diego: Academic Press. • Lubart, T. I., & Sternberg, R. J. (1995). An investment approach to creativity: Theory and data. In S. M. Smith, T. B. Ward, & R. A. Finke (Eds.), <i>The creative cognition approach</i> (pp. 269–302). Cambridge, MA: MIT Press. • Sternberg, R. J. (1988). Mental self-government: A theory of intellectual styles and their development. <i>Human Development</i>, 31, 197–224. • Sternberg, R. J. (1997). <i>Successful intelligence</i>. New York: Plume. • Sternberg, R. J. (2006). Creating a Vision of Creativity: The First 25 Years. <i>Psychology of Abilities, Creativity and Arts</i>, 1, 2–12. • Sternberg, R. J., & Lubart, T. I. (1991). An investment theory of creativity and its 	

development. *Human Development*, 34, 1–31.

- Sternberg, R. J., & Grigorenko, E. L. (2000). Teaching for successful intelligence . Arlington:Sky Light Professional Development.
- Sternberg, R. J., & Lubart, T. I. (1996). Investing in creativity. *American Psychologist*, 51, 677–688.
- Zhang, L-F., & Sternberg, R. J. (2005). A threefold model of intellectual styles. *Educational Psychology Review*, 17, 1–53.